

TAMPEREEN PUHELIN OYJ

1998

*Tampereen Puhelin Oyj:n varsinainen yhtiökokous
pidetään tiistaina 18. toukokuuta kello 13.00
Työväentalon konserttisalissa,
Hämeenpuisto 28, Tampere*

*Yhtiö julkaisee seuraavat osavuositarkastukset
10.6.1999 ja 21.10.1999.*

T P O : N E N S I M M Ä I N E N P Ö R S S I V U O S I

"TPO:n liikevaihdon kasvu sekä liikevoiton ja tuloksen kehitys
ylittivät asetetut tavoitteet. Tulos osaketta kohti oli 2,06 markkaa
eli 52,6 prosenttia edellisestä vuodesta parempi.
Kokonaisuutena TPO:n suuren muutovuoden asetetut
tavoitteet saavutettiin ja tulosta voidaan pitää hyvänä."

S I S Ä L T Ö

TPO lyhyesti	2
Toimitusjohtajan katsaus	4
Hallituksen toimintakertomus	6
Hallinto	9
Konsernitilinpäätös	12
– tuloslaskelma	12
– tase	12
– rahoituslaskelma	13
Emoyhtiön tilinpäätös	14
– tuloslaskelma	14
– tase	14
– rahoituslaskelma	15
Tilinpäätöksen liitetiedot	16
– tuloslaskelman liitetiedot	16
– taseen liitetiedot	18
Konsernin tunnusluvut	22
Osakkeet ja osakkeenomistajat	24
Tilintarkastuskertomus	26
TPO 2000 – näkökulma tulevaisuuteen	27
Tapahtumia vuonna 1998	28
TPO:n historian etappeja	36
Yhteystiedot	

PARHAAT YHTEYDET ALKAVAT TPO:STA

Tampereen Puhelin Oyj (TPO) on Suomen toiseksi suurin yksityinen alueellinen puhelinyhtiö. Se on johtava tietoliikenneyritys alueellaan.

TPO tarjoaa korkeatasoisia ja edullisia kansallisia ja kansainvälisiä tietoliikenneyhteys- ja -palveluita. Tavoitteena on tuottaa yrityksille kilpailuetua ja kaikille asiakkaille mahdollisuus hyvään keskinäiseen vuorovaikutukseen, elämyksiin ja turvallisuuteen ja tätä kautta hyvinvointia koko ympäröivälle yhteisölle.

TPO on alueellinen puhelinyhtiö, mutta se on myös valtakunnallisesti tärkeä vaikuttaja. TPO on Helsingin Puhelin Oyj:n jälkeen toiseksi suurin yhtiö valtakunnallisessa Finnet-

ryhmässä. TPO:lla on merkittävä rooli kaukopuheluita tuottavan Kaukoverkko Ysi Oy:n ja ulkomaanpuheluita tuottavan Oy Finnet International Ab:n verkkojen sekä erityisesti Oy Radiolinja Ab:n matkapuhelinverkon rakentamisessa, operoinnissa ja toimivuuden varmistamisessa.

TPO:n tytäryhtiö Tampereen Tietoverkko Oy on tv-ohjelmien jakeluun keskittyvä kaapelitelevisioyhtiö. Televisio-ohjelmat toimintaan erikoistunut Skycom Oy on TPO:n osakkuusyhtiö.

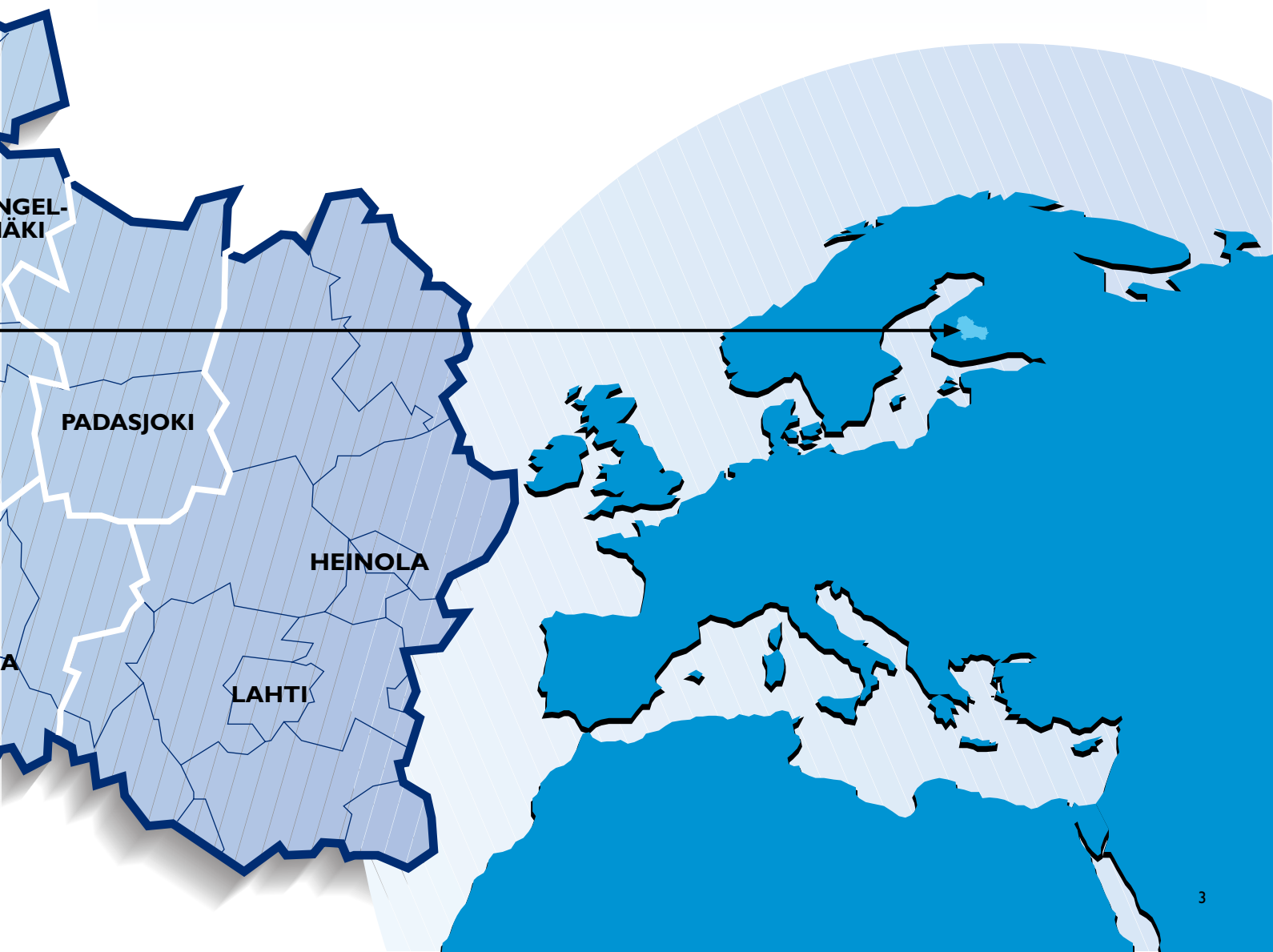
HÄMEEN PAIKALLISPUHELU- ALUE

Hämeen telealueella voi soittaa paikallispuhelun hinnalla. Hämeen suuntanumero on 03.

TPO NUMEROINA

Konserni	1998	1997	1996	1995	1994
Liikevaihto (tmk)	550 890	484 565	419 202	375 712	370 201
Liikevoitto (tmk)	105 439	68 130	36 415	18 144	19 754
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI) %	13,2 %	9,2 %	5,4 %	3,7 %	4,0 %
Investoinnit (tmk)	211 900	131 567	142 360	116 497	127 986
Taseen loppusumma (tmk)	1 132 883	1 085 729	1 059 624	1 009 771	990 421
Omavaraisuusaste %	70,1 %	66,7 %	68,5 %	69,1 %	68,8 %
Tulos/osake (mk)	2,06	1,35	0,64	0,37	0,38
Osinko/osake (mk)	0,70	0,25			
Henkilöstö (keskimäärin lkm)	813	789	704	704	694
Puhelinliittymät (kpl)	167 368	168 707	167 656	167 586	167 598
Kaapeli-tv-liittymät (kpl)	66 733	64 708	62 597	60 442	57 370

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

Vuoden 1998 taloudellinen kasvu Suomessa heijastui myönteisesti myös tietoliikennealan palvelujen ja tuotteiden käyttöön ja myyntiin. Loppuvuoden ennusteet sen sijaan ennakkoivat kasvun hidastuvan vuonna 1999. Voimakkaat muutostrendit ovat olleet valitsevina viime aikojen kehityksessä tietoliikennealalla. Euroopan ja maailman suurfuusioiden varjossa on Suomessa voimistuvassa kilpailutilanteessa pystytty säilyttämään edulliset hinnat ja korkea palvelun laatutaso. Asiaksläheisellä toiminnalla myös kansainvälisesti pienet alueelliset operaattorit voivat tehdä hyvää tulosta.

Neljä valtakunnallista liiketoimintayhtiötä sekä alueelliset puhelinyhtiöt jatkavat löyhänä Finnet-ryhmänä, kun maaliskuussa 1998 lopetettiin usean vuoden ajan kestänyt tiiviimmän konsernin muodostaminen. Arvot ja odotukset olivat kovin erilaiset pienillä ja isoilla puhelinyhtiöillä ja myös käyttäjäomistajilla. Tämän päätöksen jälkeen kehitys otti uuden suunnan, jossa jokainen yhtiö etsii enemmän omista lähtökohdistaan kasvua tulevaisuudessa.

Ensimmäinen vuosi pörssiyhtiönä

TPO:n yhtiörakenteen muutosprosessin aikana on markkinaosuudet pystytty säilyttämään lähes ennallaan huolimatta kiristävästä kilpailusta. Erilaiset tarjoukset ja liittymäkampanjat kiihdyttivät vuoden lopussa matkaviestinnän kasvua siten, että matkapuhelinliittymien kokonaismäärä ylitti kiinteän verkon liittymien määrän. Toisaalta TPO:n liittymien perusmaksujen omistajaalennusten poistaminen heijastui myös liittymistä luopumisena, mutta odotettua pienempänä. TPO:n omistajista yli puolet myi vuoden 1998 aikana osakkeensa. Osakkeillamme käytiin Helsingin Pörssissä kauppaa yli miljardin markan arvosta. Tämän jälkeenkin on TPO:lla Helsingin Pörssissä neljänneksi suurin omistajakunta. Liikenneministeriö on Telemarkkinalain perusteella vain kiinteään verkkoon pohjautuen määritellyt TPO:n huomattavaksi markkinavoimaksi, jolle asetetaan vastaavasti enemmän velvoitteita kuin useimmille TPO:n kilpailijoille.

TPO:n vuodelle 1998 asetetut palvelutasotavoitteet saavutettiin ja liiketaloudelliset

tulostavoitteet ylitettiin selvästi. Omistajaalennusten poistaminen, valtakunnallisten Finnet-yhtiöiden maksamien verkkomaksujen kasvu sekä laite- ja järjestelmämyynnin suotuisa kehitys olivat pääsyyt konsernin liikevaihdon 13,7 prosentin kasvuun. Internet-liikenteen kasvu korvasi osaltaan matkaviestimiin siirtynyttä puheliikennettä. Liikennetuotot kokonaisuutena säilyivät likimain edellisen vuoden tasolla, mutta suhteellinen osuus liikevaihdesta pieneni alle 30 prosenttiin. Kulukehitys saatiin pysymään kurissa, käyttökatetaso oli 40 prosentin luokkaa liikevaihdesta ja liikevoitto kasvoi 55 prosenttia, ollen noin 19 prosenttia liikevaihdesta. TPO:n osakejaosta ja pörssiin menosta aiheutui noin 12,5 miljoonaa markkaa sa-

tunnaiskuluja. Tilikauden voitto oli 68,2 miljoonaa markkaa (+44 %). Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tästä jaetaan 40 prosenttia osinkoina eli 0,70 mk/osake.

TPO:n investoinnit käyttöomaisuuteen nousivat yli 211 miljoonan markan. Tästä yli 80 miljoonaa markkaa sijoitettiin Keski-Suomen Puhelin Oyj:n osakkeisiin, joista TPO:lla oli vuoden vaihteessa 20,5 prosenttia (16,9 % äänivallasta). KSP on hyvin menestyvä yhtiö, jonka kanssa kehitetään synergiaetuja uusilakin liiketoiminta-alueilla. Helsingin Puhelin Oyj hankki vuoden 1998 aikana myös yli 20 prosenttia sekä KSP:n että TPO:n osakkeista. Kolmikantayhteistyössä pyritään kulusäästöihin, parantamaan kilpailuasemia

markkinoinnilla sekä nostamaan yhtiöiden arvoa.

Näkymiä eteenpäin

Osuuskunta-aikana oli TPO:n tavoitteena jakaa osuuskunnan jäsenille "osingot" perusmaksujen omistaja-alennuksina ja edullisina puhelutariffeina. Pörssiyhtiön toiminta-ajatus on edelleen välittää tietoja ja elämyksiä korkealaatuisten yhteyksien kautta ajasta ja paikasta riippumatta. Tavoitteena on toimia pitkäjänteisen kannattavasti siten, että omistajille tuotetaan arvonnousua, yritysasiakkaille lisää kilpailukykyä ja kotiasiakkaille parempaa elämisen laatua.

TPO:lla on nyt omistajia melkoisesti myös

Pirkanmaan ulkopuolella, mutta asiakkaamme ovat pääasiassa täällä. Tavoitteena on säilyttää asema Pirkanmaan johtavana tietoliikennetarkkaisu- ja toimittajana edelleen tulevana vuosina. Tietoliikenteen pelikenttä muuttuu ja kilpailutilanne tiukkenee. TPO:n kilpailuetekijät perustuvat asiakasläheisyyteen, asiakassuhteiden hallintaan, toimialatuntemukseen, organisaation osaamiseen, kykyyn tuottaa lisäarvoa asiakkaalle sekä yhä laajenevaan verkottumiseen. Tietoliikenteen, median ja tietotekniikan lähentyminen antaa mahdollisuuksia tarjota uutta sisältöä ja tietopalvelujen kokonaisratkaisuja alueellisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti.

Kiinteän puhelinverkon perusliittymien kasvun pysähtyttyä on ISDN-liittymien lisäyksen suotuisaa kehitystä edelleen odotettavissa. Tampereen kaupungin kaikki koulut ja kirjastot kattavan Infopenkaan antamia Internet-kokemuksia tulevasta tietoyhteiskunnasta on saatu jo kahden vuoden ajalta. TPO:n kehittämät koti- ja yritys-Internet -yhteydet ovat saavuttaneet noin 30 prosentin markkinaosuuden Tampereen seudulla. Internet-palvelumme sisältävät tällä hetkellä ensimmäisen version www-pohjaisesta käyttöliittymästä, jota kehitämme yhteistyössä eri yhteistyökumppanien kanssa. Käyttöliittymän tarkoituksena on auttaa asiakkaitamme liikkumaan Internetissä entistä tehokkaammin sekä antaa jatkossa mahdollisuuksia integroida sen kautta myös omaan puhelinliittymään liittyviä palveluja. Nykyisen puhelinverkon kehittämiseksi tulevaisuuden laajakaistaverkoksi toteutetaan TPO:ssa voimakasta panostusta sekä kotitalouksien että yritysten tarpeisiin.

Tytäryhtiömme Tampereen Tietoverkon kautta olemme aloittaneet myös Internet-kokeilut kaapelimodeemeja käyttäen parilla asuntoalueella. TTV on mukana myös alueellisessa digitaalisessa tv-toimilupahakemuksessa. City TV Oy Pirkanmaa jätti helmikuun 1999 alussa valtioneuvostolle hakemuksen digitaalisen televisiotoiminnan toimiluvasta Pirkanmaalle. Tampereen Tietoverkko omistaa 60 prosenttia City TV Oy Pirkanmaasta ja MTV Oy 40 prosenttia. Tampereen Puhelin keskittyy sille luontaisesti kuuluvien verkkojen ja palvelujärjestelmien operointiin. Digitelevision paluukanavan

toteuttaminen puhelinverkossa on kiinnostavin haaste. City TV Oy Pirkanmaan ohjelma- ja tietosisällön toimittamisesta vastaavat MTV Oy ja Tampereen Tietoverkko yhteistyökumppaneineen.

TPO:lla on toimilupa alueelliseen matkaviestintään, mutta toistaiseksi tätä ns. City-puhelintoimintaa ei ole käynnistetty. TPO jätti helmikuun 1999 puolivälissä liikenne-ministeriölle myös toimilupahakemuksen Tampereen seudun kattavaa kolmannen sukupolven matkaviestinverkkoa varten. TPO haluaa mukaan tulevaisuuden matkaviestintöihin ja siksi se päätti hakea erillistä alueellista lupaa. Alueellinen ratkaisu perustuu yhteistyöhön Helsingin Puhelin Oyj:n kanssa. Muussa tapauksessa TPO pyrkii palveluntarjoajaksi jonkun muun luvan saaneen operaattorin, todennäköisesti Radiolinjan, matkaviestinverkkoon.

TPO:n liikevaihdossa valtakunnallisten Finnet-yhtiöiden maksamat tuotot muodostavat merkittävän osan. Tampereella toimivan informaatioteknologian osaamiskeskuksen yhtenä vaikuttajana TPO on yhteistyössä mm. yliopiston, teknillisen korkeakoulun, eri tutkimuskeskusten ja median kanssa ja pyrkii näin pitämään Tampereen tärkeänä Finnet-keskuksena tulevaisuudessakin.

Vuoden 1999 liikevaihdon ennakoidaan kasvavan noin 10 prosenttia ja tuloksen kehittyvän edelleen myönteiseen suuntaan.

Esitän lämpimät kiitokseni osakkaillamme, asiakkaillemme ja yhteistyökumppaneillemme TPO:lle osoitetusta luottamuksesta ja hyvästä yhteistyöstä.

Koska toimintamme on luonteeltaan pitkäjänteistä, haluan kiittää sekä entisiä että nykyisiä TPO:laisia TPO:n tähänastisesta menestyksestä. Tältä pohjalta pyrimme määrätietoisesti hakemaan kannattavaa kasvua myös ensi vuosituhannelle.

Erkki Ripatti

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS 1998

Toimintaympäristö

Tampereen Puhelin Oyj:n yhtiörakenteen kehitys jatkui vuonna 1998. Hallitus teki tammikuussa päätöksen listautumisesta Helsingin Pörssiin. Listautuminen tapahtui 13.3.1998 ensin meklarilistalle ja 17.3.1998 päälistalle. Listautumisaikataulu oli suunniteltua nopeampi, ja tämä johtui TPO:n osakejaon ympärillä olleista spekulatiivisista ilmentymistä. Nopeampi listautumisaikataulu nähtiin keinona saada osakkeelle määriteltyä oikea hinta. Matkapuhelinliittymien määrän kasvu jatkui voimakkaana ylittäen vuoden lopulla kiinteiden liittymien määrän. Puheviestinnän osuus kiinteän verkon liittymistä on tästä syystä vähentynyt. Puheviestinnän vähentymistä korvaa lisääntyvä Internet-liikenne.

Finnet-yhtiöt solmivat toukokuussa 1997 aiesopimuksen tavoitteena Finnet Oy -konsernin perustaminen. Varsinaiset neuvottelut Finnet Oy -konsernin perustamiseksi kariutuivat kuitenkin tuloksettomina maaliskuussa 1998, ja aiesopimus purkaantui.

Tampereen Puhelin Oyj:n asema markkinoilla pysyi vakaana ja markkinaosuudet pysyivät lähes muuttumattomina. Kasvavilla Internet-markkinoilla TPO saavutti kotitalouksien osalta Internet-liikenteessä Pirkanmaalla noin 30 % markkinaosuuden.

Liikevaihto

Konsernin liikevaihto oli 550,9 Mmk (vuonna 1997 484,6 Mmk), kasvua edelliseen vuoteen verrattuna oli 13,7 %. Emoyhtiö Tampereen Puhelin Oyj:n liikevaihto oli 528,8 Mmk (460,9 Mmk) ja tytäryhtiö Tampereen Tie-toverkkko Oy:n liikevaihto 29,3 Mmk (30,0 Mmk). Keskimääräistä liikevaihdon kasvua nopeammin kasvoivat liittymien perusmaksut 51 % ja verkkomaksut 33 %. Syynä perusmaksujen kasvuun oli eri liittymälajien perusmaksujen yhtenäistäminen 1.3.1998 alkaen, jonka jälkeen ei omistaja-alennuksia enää annettu. Huolimatta perusmaksujen korotuksista ja matkapuhelinten määrän voimakkaasta kasvusta liittymämäärä väheni vain 0,8 prosenttia ollen vuoden 1998 lopussa 167.368 kappaletta. Kaapeli-tv-liittymien määrä oli vuoden lopussa

66.733 kappaletta (64.708 kpl).

Liikevaihdon kehitys oli suunniteltua parempi.

Tulos

Konsernin liikevoitto oli 105,4 Mmk (68,1 Mmk). Liikevoiton kasvu oli 55 %. Konsernin tulos ennen satunnaiseriä ja veroja oli 111,0 Mmk (72,2 Mmk). Satunnaisiin kuluihin, 12,5 Mmk, on kirjattu osakejaosta ja listautumisesta aiheutuneet kertaluonteiset kulut. Konsernin tulos/osake oli 2,06 mk (1,35 mk) ja oma pääoma/osake 19,97 mk (18,36 mk).

Investoinnit ja rahoitus

Konsernin investoinnit käyttöomaisuuteen olivat 211,9 Mmk, kun ne edellisenä vuonna olivat 131,6 Mmk. Emoyhtiössä investoinnit olivat 220,2 Mmk (130,2 Mmk).

Investointien huomattava kasvu johtuu Keski-Suomen Puhelin Oyj:n osakkeiden hankinnasta.

Siirtoverkoston investoinnit olivat 84,1 Mmk, koneet ja kalusto 39,3 Mmk ja kiinteistöt 8,3 Mmk. Muut investoinnit olivat yhteensä 88,5 Mmk.

Konsernin investoinnit rahoitettiin tulorahoituksella.

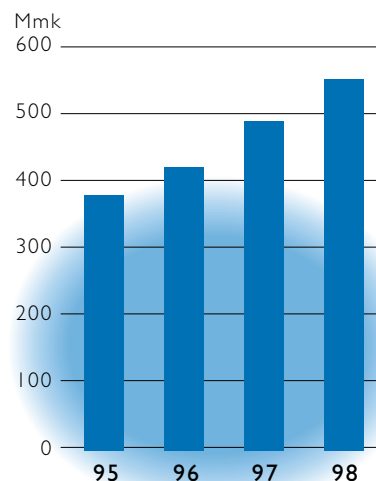
Osakkeet ja omistus

Tampereen Puhelin Oyj:n osakkeiden vaihto oli Helsingin Pörssissä 21.805.752 kpl, joka

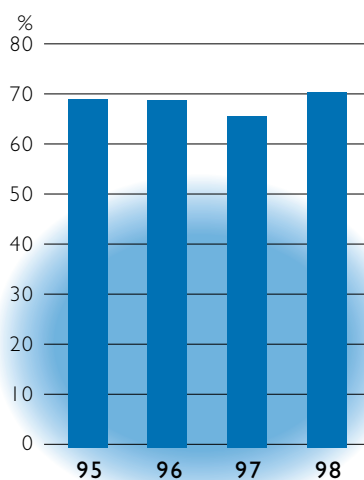
vastaa 55,7 % osakkeiden keskimääräisestä lukumäärästä. Osakevaihdon arvo oli 1.106 Mmk. Vuoden alin kurssi oli 40,30 mk, ylin 60,00 mk ja päätöskurssi 52,90 mk. Keski-kurssi oli 50,70 mk. Osakkeiden lukumäärä 31.12.1998 oli 39.262.490 kappaletta.

Omistajien määrä vähentyi noin 127.000 osakkaasta noin 64.600 osakkaaseen. Helsingin Puhelin Oyj -konserni on suurin omistaja 20,6 prosentin omistusosuudella. Konsernin henkilöstölle suunnattu anti toteutettiin elokuussa 1998. Henkilöstö merkitsi annissa yhteensä 163.240 osaketta (0,4 % osakkeista) 47,90 mk merkintähintaan.

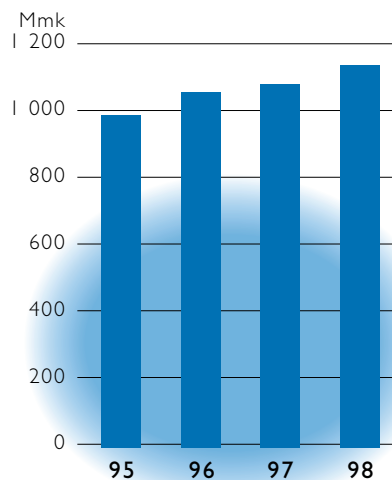
Liikevaihto

Omavaraisuusaste

Taseen loppusumma

Tampereen Tietoverkko Oy omistaa 4.250 kpl Tampereen Puhelin Oy:n osaketta.

Hallintoelimet

Yhtiöjärjestyksen mukainen kevätyhtiökoukous pidettiin toukokuun 19. päivänä 1998. Yhtiökokouksessa ei valittu uusia jäseniä hallintoelimiin. Yhtiöjärjestyksen perusteella yhtiömuotomuutosten yhteydessä valittu hallintoneuvosto jatkaa vuoden 1999 loppuun asti.

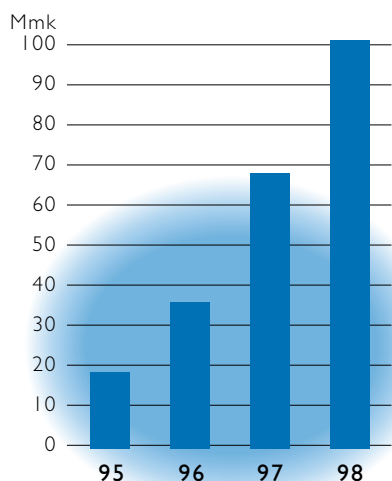
Hallituksen puheenjohtajana toimi vuonna 1998 toimittaja Paavo Luukkala. Hallituksen muina jäseninä toimivat liikkeenharjoittaja, maanviljelijä Timo Sasi (varapu-

heenjohtaja), päätoimittaja Petri Ahoniemi (21.4.1998 asti), toimistonjohtaja Riitta Jakara, tutkimussihteeri Esko Jouppi, toimitusjohtaja Kalervo Kummola (21.4.1998 alkaen), toiminnanjohtaja Matti Länsiö ja asiakaspalvelupäällikkö Pirjo Rauhala. Hallituksesta erovuorossa ollut toimittaja Paavo Luukkala valittiin uudelleen ja uutena jäsenenä valittiin toimitusjohtaja Matti Mattheisen.

Vuoden 1998 varsinaisina tilintarkastajina toimivat Seppo Suuripää KHT ja Mauno Myllykoski HTM. Varatilintarkastajina toimivat Hannu Pellinen KHT ja Jorma Salonen HTM. Valvontatilintarkastuksen hoiti KHT-yhteisö Sillanpää & Suuripää Oy.

Vuoden 1998 aikana hallintoneuvosto kokoontui kaksi kertaa. Hallitus kokoontui 15 kertaa.

Liikevoitto

Kehitystoiminta

Yhtiön kehitystoiminnassa oli pääpaino Internet-palvelun edelleenkehittämisessä. Joulukuussa 1997 julkistetun Koti-Internetin rinnalle kehitettiin PK-yrityksille tarkoitettu PK-Netti ja alueellisille puhelinyhtiöille tarkoitettu Finnet-Internet. Tampereen Tietoverkko Oy:n kanssa aloitettiin kaapelimo- deemien kautta tapahtuva Internet-jakelun kokeilu. Internet-sisällön kehitystyötä tehtiin yhteistyössä Skycom Oy:n (TV-Tampere) ja Tampereen Yliopiston hypermedialaboratorion kanssa. Tampereen Uusmediakeskus

Oy:n osakkaaksi TPO tuli 19,5 % omistus- osuudella.

Muita kehitysprojekteja olivat Lippupiste, ISDN-Centrexin pilotoinnit sekä yritys- verkkojen hallinta. Tutkimus- ja kehitystoi- mintaan emoyhtiö panosti 14,1 Mmk.

Henkilöstö

Tilikauden aikana konsernin palveluksessa oli keskimäärin 813 henkilöä. Tähän lukuun sisältyvät harjoittelijat ja sijaiset.

Vuonna 1998 henkilöstön koulutukseen käytettiin 3276 päivää (2698 päivää).

Vuosi 2000

Yhtiössä valmistautuminen vuoden 2000 aiheuttamiin tuotanto- ja tietojärjestelmien päivitystarpeisiin on aloitettu jo vuonna 1997. Koko hanketta on asetettu johtamaan ja hallinnoimaan projektiryhmä, jossa on edustus kaikista yhtiön yksiköistä, joille 2000- ongelmalla on merkitystä.

Tuotannon järjestelmät edellyttävät yhteistoimintaa järjestelmätoimittajien kanssa vuoden 2000 päivityksen toteuttamiseksi. Tämä on organisoitu Finnet-ryhmän yhteis- hankkeella, jossa tarvittavat muutokset järjestelmiin on määritelty, tilattu ja testattu.

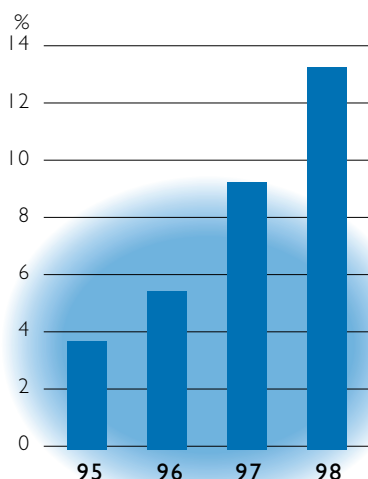
Asiakslaitteet ja -järjestelmät ovat yhtiön asiakkaiden vastuulla olevia tietoliik- kennelaitteita ja -järjestelmiä. Asiakkaita informoidaan päivitystarpeista ja tapauksista, joissa vanhenevan laitteen tai järjestelmän päivitys on perusteltua ennen vuotta 2000.

Tietohallinnon järjestelmät on päivitetty ja otettu käyttöön vuoteen 2000 yhteen- sopivassa muodossa. Näiden järjestelmien osalta tehdään vielä lisätarkastuksia tuotan- nosta eristetyssä testiympäristössä toimi- vuuden varmistamiseksi kaikissa tilanteissa.

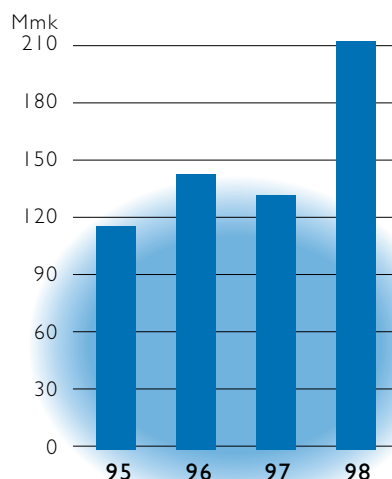
Tulevaisuuden näkymät

Tietoliikennemarkkinoiden kasvun arvioi- daan jatkuvan voimakkaana vuonna 1999. Puheviestintä siirtyy enenevässä määrin matkapuhelimien väliseksi viestinnäksi. TPO on varautunut tähän muutokseen panosta- malla Internet- ja datapalveluiden sekä liittymien lisäarvopalveluiden kehittämiseen.

Sijoitetun pääoman tuotto

Bruttoinvestoinnit

Internet-palveluyksikössä on keskeisessä asemassa käyttöliittymän ja sisältötuotannon kehittäminen. Liikevaihdon arvioidaan kasvavan alkaneena vuonna noin 10 prosenttia ja tuloksen paranevan.

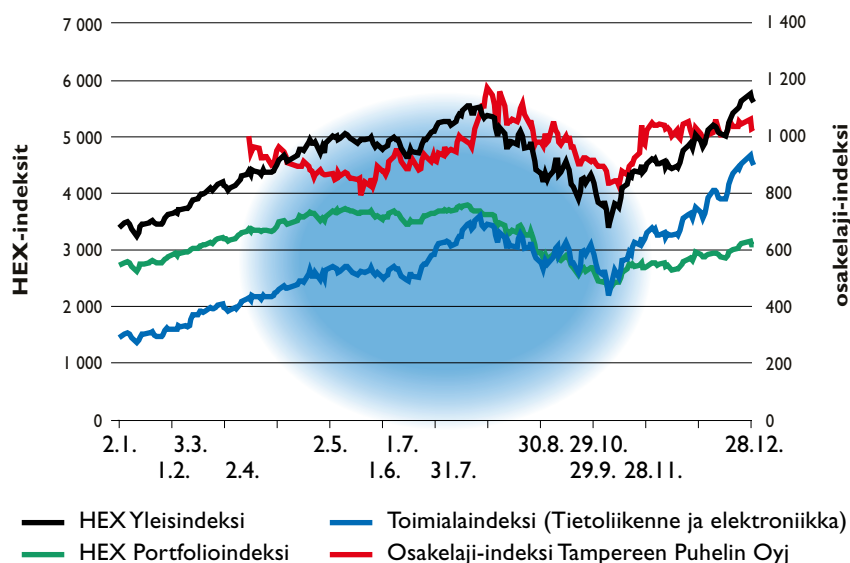
Hallituksen esitys

voittovarojen käyttämisestä

Emoyhtiön jakokelpoinen oma pääoma on 121,8 Mmk. Konsernin jakokelpoinen oma pääoma on 115,6 Mmk. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että osinkoa jaetaan 0,70 mk/osake.

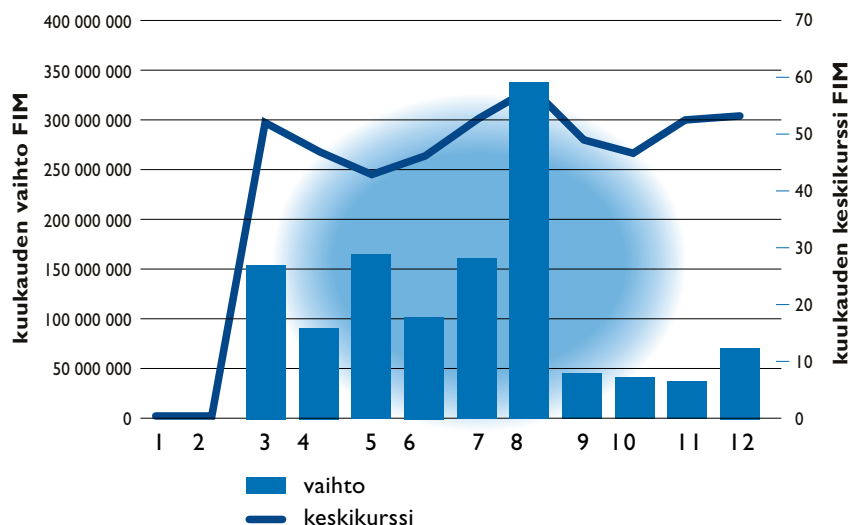
HEX-indeksit ja osakelaji-indeksi

1.1. – 31.12.1998

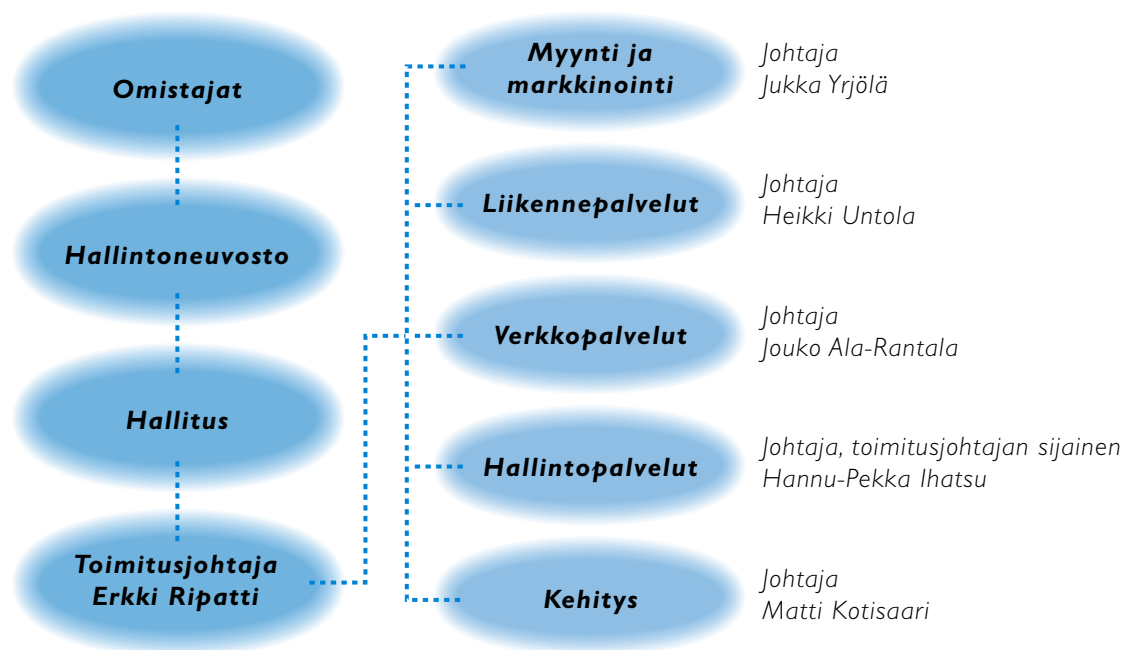

Osakkeen vaihto ja keskipurssi

1.1. – 31.12.1998

T P O : N O R G A N I S A A T I O 1 . 1 . 1 9 9 9

H A L L I N T O N E U V O S T O 1 . 1 . 1 9 9 9

Hallintoneuvoston puheenjohtaja:

Valto, Hannu
ylikomisario

Hallintoneuvoston varsinaiset jäsenet:

Aaltonen, Outi
diplomikielenkääntäjä**Ahonen, Kalevi**
sosiaalineuvos**Ahtola, Pertti**
pääluottamusmies**Alhoniemi, Rauno**
sähköyliasentaja**Antila, Leena**
eläkeläinen**Graeffe, Gunnar**
professori**Haukka, Sakari**
filosofian maisteri**Heinonen, Matti**
putkiasentaja**Ilomäki, Aimo**
kirvesmies**Jarva, Erkki**
talousjohtaja**Järvinen, Jussi**
sähköasentaja**Kivipuro, Kirsti**
puhelunvälittäjä**Lahtinen, Pertti**
liikkeenharjoittaja**Löyttyniemi, Liisa**
opettaja**Mattson, Raija**
lähihoitaja**Minkkinen, Lea**
suomentaja**Mäkinen, Eino**
yli-insinööri**Petäkoski-Hult, Tuula**
filosofian tohtori**Rimmi, Eila**
kansanedustaja**Routamaa, Hannu**
pankinjohtaja**Salminen, Seppo**
toiminnanjohtaja**Sirnö, Minna**
filosofian maisteri**Sänkiahho, Risto**
professori**Tainio, Hanna**
lääketieteen tohtori**Taipale, Aarni**
lehtori**Tulonen, Irja**
kansanedustaja**Tuominen, Iiro**
johtava kuluttajaneuvoja**Vesasto-Aro, Irja**
toimistopäällikkö**Virtanen, Riitta**
erikoissairaanhoitaja**Vuorensola, Markku**
kansanedustaja

HALLINTO

Tilintarkastajat 1.1.1999

Varsinaiset tilintarkastajat
KHT **Seppo Suuripää**

HTM **Mauno Myllykoski**

Varatilintarkastajat
KHT **Hannu Pellinen**

HTM **Jorma Salonen**

Valvontatilintarkastaja
Tilintarkastustoimisto SVH
Pricewaterhouse Coopers Oy

Henkilöstön luottamusmiehet 1.1.1999

Puhelinalan pääluottamusmies
Timo Lahtinen

Teknisten toimihenkilöiden yhdysmies
Markku Seppälä

Teollisuustoimihenkilöiden yhdysmies
Tuula Nisula

Ylempien toimihenkilöiden YT-valtuutettu
Matti Ollila

Työntekijöiden työsuojeluvaltuutettu
Kaarlo Hietanen

Toimihenkilöiden työsuojeluvaltuutettu
Pentti Järvinen

Johtoryhmä 1.1.1999

Toimitusjohtaja
Erkki Ripatti
viestintäneuvos

Hallintojohtaja, toimitusjohtajan sijainen
Hannu-Pekka Ihatsu
valtiotieteiden maisteri

Markkinointiyksikön johtaja
Jukka Yrjölä
diplomi-insinööri

Liikenneyksikön johtaja
Heikki Untola
diplomi-insinööri

Verkkoyksikön johtaja
Jouko Ala-Rantala

Kehitysjohtaja
Matti Kotisaari
diplomi-insinööri

Jouko Ala-Rantala

Jukka Yrjölä

Hannu-Pekka Ihatsu

Erkki Ripatti

Heikki Untola

Matti Kotisaari

TPO:n hallitus 1.1.1999

Puheenjohtaja

Paavo Luukkala

toimittaja, Viestintäpalvelu Taifuuni Oy

Varapuheenjohtaja

Timo Sasi

liikkeenharjoittaja ja maanviljelijä

Jäsenet

Riitta Jakara

toimistonjohtaja, Oriveden työvoimatoimisto

Esko Jouppi

suunnittelija, Tampereen kaupunki

Matti Länsiö

toiminnanjohtaja, Tampereen Työväenyhdistys

Matti Mattheiszen

toimitusjohtaja, Helsingin Puhelin Oyj

Pirjo Rauhala

asiakaspalvelupäällikkö, TAYS

KONSERNITULOSLASKELMA

(1000 mk)	Liite	1.1. – 31.12.1998	1.1. – 31.12.1997
Liikevaihto	2.1.	550 890	484 565
Osuus osakkuusyritysten tuloksista		– 977	
Liiketoiminnan muut tuotot	2.2.	1 773	1 103
Materiaalit ja palvelut	2.3.	137 414	124 550
Henkilöstökulut	2.4.	149 600	138 784
Poistot ja arvonalentumiset	2.5.	117 373	118 700
Liiketoiminnan muut kulut		41 860	35 504
		– 446 247	– 417 538
Liikevoitto		105 439	68 130
Rahoitustuotot ja -kulut	2.6.	5 565	4 057
Voitto ennen satunnaisia eriä		111 004	72 187
Satunnaiset erät	2.7.	– 12 539	– 5 268
Voitto ennen veroja		98 465	66 919
Välittömät verot	2.9.	– 29 583	– 18 869
Vähemmistön osuus		– 685	– 716
Tilikauden voitto		68 197	47 334

KONSERNITASE

(1000 mk)	Liite	31.12.1998	31.12.1997
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet	3.1.	12 786	10 703
Konserniliikearvo	3.1.	112	1 437
Aineelliset hyödykkeet	3.1.	718 182	706 871
Sijoitukset	3.2.	105 049	22 597
		836 129	741 608
Vaihtuvat vastaavat			
Vaihto-omaisuus	3.3.	25 049	18 124
Lyhytaikaiset saamiset	3.4.	129 310	115 705
Rahoitusarvopaperit	3.5.	53 979	55 088
Rahat ja pankkisaamiset		88 416	155 204
		296 754	344 121
		1 132 883	1 085 729
VASTATTAVAA			
Oma pääoma	3.6.		
Osakepääoma		392 625	390 993
Ylikurssirahasto		6 187	0
Vararahasto		84 970	84 970
Edellisten tilikausien voitto		232 037	194 478
Tilikauden voitto		68 197	47 334
		784 016	717 775
Vähemmistöosuus		7 147	6 467
Vieras pääoma			
Laskennallinen verovelka	3.7.	71 787	69 220
Pitkäaikainen vieras pääoma	3.8.	148 800	151 326
Lyhytaikainen vieras pääoma	3.9.	121 133	140 941
		341 720	361 487
		1 132 883	1 085 729

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

(1000 mk)

1.1. – 31.12.1998

1.1. – 31.12.1997

RAHAN LÄHTEET

Tulorahoitus

Liikevoitto	105 439	68 130
Poistot ja arvonalentumiset	117 373	118 700
Rahoitustuotot ja -kulut	5 565	4 057
Satunnaiset tuotot ja kulut	– 12 539	– 5 268
Välittömät verot	– 29 583	– 18 869
	<u>186 255</u>	<u>166 750</u>

Pääomarahoitus

Oman pääoman muutos	7 819	1 846
---------------------	-------	-------

YHTEENSÄ

194 074	168 596
---------	---------

RAHAN KÄYTTÖ

Osingonmaksu	9 774	
Käyttöomaisuusinvestoinnit	211 900	131 568
Pitkäaikaisen vieraan pääoman vähennys	14 385	1 677
	<u>236 059</u>	<u>133 245</u>

YHTEENSÄ

236 059	133 245
---------	---------

NETTOKÄYTTÖPÄÄOMAN MUUTOS

Lisäys + / Vähennys -	– 41 985	35 351
	<u>– 41 985</u>	<u>35 351</u>

NETTOKÄYTTÖPÄÄOMAN MUUTOKSEN ERITTELY

Vaihto- ja rahoitusomaisuus	– 47 366	64 538
Lyhytaikainen vieras pääoma	7 949	28 282
Laskennallinen verovelka	– 2 568	– 905
	<u>– 41 985</u>	<u>35 351</u>

E M O Y H T I Ö N T U L O S L A S K E L M A

(1000 mk)	Liite	I.I. – 31.12.1998	I.I. – 31.12.1997
Liikevaihto	2.1.	528 804	460 888
Liiketoiminnan muut tuotot	2.2.	7 073	544
Materiaalit ja palvelut	2.3.	127 377	114 061
Henkilöstökulut	2.4.	144 429	133 514
Poistot ja arvonalentumiset	2.5.	112 761	113 082
Liiketoiminnan muut kulut		39 682	33 450
		– 424 249	– 394 107
Liikevoitto		111 628	67 325
Rahoitustuotot ja -kulut	2.6.	5 560	4 251
Voitto ennen satunnaisia eriä		117 188	71 576
Satunnaiset erät	2.7.	– 12 539	– 5 268
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		104 649	66 308
Tilinpäätössiirrot	2.8.	– 9 171	– 3 229
Välittömät verot	2.9.	– 27 015	– 17 964
Tilikauden voitto		68 463	45 115

E M O Y H T I Ö N T A S E

(1000 mk)	Liite	31.12.1998	31.12.1997
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet	3.1.	12 535	10 209
Aineelliset hyödykkeet	3.1.	709 719	687 991
Sijoitukset	3.2.	117 731	34 331
		839 985	732 531
Vaihtuvat vastaavat			
Vaihto-omaisuus	3.3.	24 875	17 939
Pitkäaikaiset saamiset	3.4.	7 000	4 000
Lyhytaikaiset saamiset	3.4.	123 645	108 624
Rahoitusarvopaperit	3.5.	53 979	55 088
Rahat ja pankkisaamiset		79 710	145 776
		289 209	331 427
		1 129 194	1 063 958
VASTATTAVAA			
Oma pääoma	3.6.		
Osakepääoma		392 625	390 993
Ylikurssirahasto		6 187	0
Vararahasto		84 970	84 970
Edellisten tilikausien voitto		53 384	18 044
Tilikauden voitto		68 463	45 115
		605 629	539 122
Tilinpäätössiirtojen kertymä		256 383	247 212
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen vieras pääoma	3.8.	148 800	149 858
Lyhytaikainen vieras pääoma	3.9.	118 382	127 766
		267 182	277 624
		1 129 194	1 063 958

EMOYHTIÖN RAHOITUSLASKELMA

(1000 mk)

1.1. – 31.12.1998

1.1. – 31.12.1997

RAHAN LÄHTEET

Tulorahoitus

Liikevoitto	111 628	67 325
Poistot ja arvonalentumiset	112 761	113 082
Rahoitusuotot ja -kulut	5 560	4 251
Satunnaiset tuotot ja kulut	– 12 539	– 5 268
Välittömät verot	– 27 015	– 17 964

190 395

161 426

Pääomarahaus

Oman pääoman lisäys

7 819

1 845

YHTEENSÄ

198 214

163 271

RAHAN KÄYTTÖ

Osingonmaksu

9 775

Käyttöomaisuusinvestoinnit

220 215

130 252

Pitkäaikaisen vieraan pääoman

vähennys

2 708

1 558

YHTEENSÄ

232 698

131 810

NETTOKÄYTTÖPÄÄOMAN MUUTOS

Lisäys + / Vähennys -

– 34 484

31 461

NETTOKÄYTTÖPÄÄOMAN MUUTOKSEN ERITTELY

Vaihto- ja rahoitusomaisuus

– 42 218

59 544

Lyhytaikainen vieras pääoma

7 734

– 28 083

– 34 484

31 461

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen
laadintaperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät emoyhtiö Tampereen Puhelin Oy:n lisäksi tytäryhtiöt Tampereen Tietoverkko Oy ja sijoitusyhtiö WWWValue Oy. Osakkuusyrityksenä on yhdistelty Skycom Oy (TV-Tampere), josta omistusosuus on 20 %. Yhdistelemättä on jätetty osakkuusyhtiö Pispalan Televisio Oy, jonka vaikutus konsernin tulokseen ja omaan pääomaan on vähäinen.

Konsolidointiperiaatteet

Konserniyhtiöiden keskinäinen osakkeenomistus on eliminoitu käyttäen hankintamenomenetelmää. Eliminointiero on sisällytetty konsernilikearvona pysyviin vastaaviin. Konsernilikearvon poistoaika on Tampereen Tietoverkko Oy:n osalta 5 vuotta ja Skycom Oy:n osalta 3 vuotta. Konsernin sisäiset liiketapahtumat sekä sisäiset saamiset ja velat on eliminoitu. Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omasta pääomasta ja tuloksesta ja ne on esitetty omana eräänään. Osakkuusyritys on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä. Konsernin omistuksen mukainen osuus osakkuusyrityksen tilikauden tuloksesta on esitetty tuloslaskelmassa omana eräänään.

Vertailukelpoisuus
edellisiin vuosiin

Tilinpäätös on laadittu 30.12.1997 voimaan tulleen kirjanpitolain mukaisesti. Lain muutosten vaikutus on korjattu vertailuvuosien lukuihin.

Suunnitelman mukaisten poistojen kirjauskäytäntöä on muutettu siten, että poistojen

aloitusajankohta on investoinnin valmistumiskauden alku. Aikaisemmin poistot laskettiin kaikista investoinneista koko tilikaudelta. Lisäksi siirtoverkoston poistoajaksi muutettiin vuoden 1998 investoinneista alkaen 10 vuotta. Näiden muutosten poistoja alentava nettovaikutus konsernissa oli 7,3 Mmk.

Liikevaihto

Muille puhelinyhtiöille tilitetyt myyntituotot on esitetty kokonaismyyntituottojen vähennyseränä.

Liiketoiminnan
muut tuotot

Liiketoiminnan muut tuotot sisältävät käyttöomaisuuden myyntivoitoja ja kiinteistöistä saatuja vuokratuottoja.

Satunnaiset erät

Satunnaisiin eriin on kirjattu erät, jotka eivät kuulu yrityksen varsinaiseen liiketoimintaan.

Rahoitus- ja vaihto-
omaisuuden arvostus

Rahoitusarvopaperit ja vaihto-omaisuus on esitetty alkuperäisen hankintamenon tai sitä alhaisemman todennäköisen luovutushinnan suuruisina.

Käyttöomaisuus ja poistot

Käyttöomaisuus on aktivoitu välittömään hankintamenuon. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina käyttöomaisuusesineiden taloudellisen pitoajan perusteella. Itse valmistettu ja rakennettu käyttöomaisuus on arvostettu muuttuviin menoihin.

Kiinteistöjen arvot perustuvat 10.10.1997

allekirjoitettuihin auktorisoidun kiinteistö-arvioijan arviokirjoihin.

Emoyhtiön tilinpäätöksessä tilikauden suunnitelman mukaisten ja kirjanpidollisten poistojen erotus on esitetty tuloslaskelman tilinpäätössiirroissa omana eräänään ja kertynyt poistoero taseen vastattavissa tilinpäätössiirtojen kertymässä. Konsernin tilinpäätöksessä kertynyt poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja verovelkaan.

Suunnitelman mukaiset poistoajat ovat seuraavat:

Liikearvo	10 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	5 – 10 vuotta
Rakennukset ja rakennelmat	25 vuotta
Siirtoverkosto	10 – 12 vuotta
Muut koneet ja kalusto	4 – 5 vuotta
Konsernilikearvo	3 – 5 vuotta

Eläkkeet, eläkejärjestelyt ja
eläkevastuiden kattaminen

Emoyhtiön lakisääteinen ja muu eläketurva on hoidettu Tampereen Puhelin Oy:n Eläkesäätiön kautta. Eläkesäätiön vastuu on täysin katettu lukuun ottamatta pakollista noin 1 Mmk:n vastuujauasta. Eläkesäätiöllä on vapaaehtoisia varauksia 6,6 Mmk.

Välittömät verot ja
laskennallinen verovelka

Tilikaudelle kuuluvat verot on jaksotettu ja kirjattu tuloslaskelmaan. Laskennallinen verovelka ja sen muutos on merkitty konsernitilinpäätökseen. Laskennallinen verovelka on kirjattu tilinpäätöksen laatimishetken verokannan mukaisesti.

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

(1000 mk)	Konserni 1998	Konserni 1997	Emoyhtiö 1998	Emoyhtiö 1997
2.1 MYyntITUOTOT JA LIIKEVAIHTO				
Myyntituotot	726 889	640 715	704 803	617 038
./Yhdysliikennemaksut puhelinyhtiöille	175 999	156 150	175 999	156 150
Liikevaihto	550 890	484 565	528 804	460 888
Konsernin liikevaihto kuuluu pääasiallisesti yhteen toimialaan (tietoliikenne).				
2.2 LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT				
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	228			
Muut	1 545	1 103	7 073	544
Yhteensä	1 773	1 103	7 073	544

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

(1000 mk)	Konserni 1998	Konserni 1997	Emoyhtiö 1998	Emoyhtiö 1997
2.3 MATERIAALIT JA PALVELUT				
Aineet ja tarvikkeet (tavarat)	71 877	62 555	71 423	62 168
Ostot tilikauden aikana	– 6 925	– 2 047	– 6 936	– 2 054
Varastojen muutos				
	64 952	60 508	64 487	60 114
Ulkopuoliset palvelut	72 462	64 042	62 890	53 947
Yhteensä	137 414	124 550	127 377	114 061
2.4 HENKILÖSTÖKULUT				
Palkat ja palkkiot	133 402	123 665	129 251	119 433
Eläkemenot	17 827	17 103	17 148	16 436
Muut henkilösivumenot	14 858	13 799	14 517	13 428
Yhteensä	166 087	154 567	160 916	149 297
./ Aktivoidut henkilöstömenot	16 487	15 783	16 487	15 783
Henkilöstökulut tuloslaskelmassa	149 600	138 784	144 429	133 514
Johdon palkat ja palkkiot				
Toimitusjohtajat ja hallintoelimet	1 673	1 438	1 260	1 044
Konsernin ja emoyhtiön palveluksessa oli henkilöstöä tilikauden aikana keskimäärin	813	789	785	763
Hallitusten jäsenten ja toimitusjohtajien eläkesitoumukset				
Konserniin kuuluvien yhtiöiden toimitusjohtajien eläkeiäksi on sovittu 60 – 65 vuotta. Emoyhtiön toimitusjohtajalla on oikeus siirtyä eläkkeelle 60-vuotiaana.				
2.5 POISTOT JA ARVONALENTUMISET				
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	116 037	117 375	112 761	113 082
Konserniliikkeen arvonalentuminen	1 336	1 325		
Yhteensä	117 373	118 700	112 761	113 082
Tase-eräkohtainen poistoerittely sisältyy kohtaan käyttöomaisuus.				
2.6 RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista				
Muilta	3 564	2 581	3 564	2 581
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista	3 564	2 581	3 564	2 581
Muut korko- ja rahoitustuotot				
Saman konsernin yrityksiltä			297	173
Muilta	11 750	10 777	11 261	10 211
Muut korko- ja rahoitustuotot yhteensä	11 750	10 777	11 558	10 384
Korkokulut ja muut rahoituskulut				
Muilla	– 9 749	– 9 301	– 9 562	– 8 714
Korko- ja muut rahoituskulut yhteensä	– 9 749	– 9 301	– 9 562	– 8 714
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	5 565	4 057	5 560	4 251
2.7 SATUNNAISET ERÄT				
Satunnaiset kulut	– 12 539	– 5 268	– 12 539	– 5 268
Yhteensä	– 12 539	– 5 268	– 12 539	– 5 268
Satunnaiset kulut ovat kertaluonteisia osakejaosta ja listautumisesta aiheutuneita kuluja.				
2.8 TILINPÄÄTÖSSIIRROT				
Suunnitelman mukaisten ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus			– 9 171	– 16 879
Vapaaehtoisten varausten muutos				13 650
Yhteensä			– 9 171	– 3 229
2.9 VÄLITTÖMÄT VEROT				
Tuloverot tilikaudelta	– 27 015	– 17 964	– 27 015	– 17 964
Laskennallisen verovelan /-saamisen muutos	– 2 568	– 905		
Yhteensä	– 29 583	– 18 869	– 27 015	– 17 964

T A S E E N L I I T E T I E D O T

3.1 PYSYVÄT VASTAAVAT

KONSERNI Käyttöomaisuus	Aineettomat hyödykkeet				Konserni- liikearvo	Aineelliset hyödykkeet				
(1000 mk)	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Yhteensä		Maa- ja vesialueet	Raken- nukset	Koneet ja kalusto	Kesken- eräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.98	4 601	9 286	8 103	21 990	6 625	7 714	182 719	1 231 042	6 418	1 427 893
Lisäykset	791		3 884	4 675	10		8 335	118 966	8 174	135 475
Myynnit	- 168			- 168			- 25	- 2 787		- 2 812
Vähennykset									- 6 418	- 6 418
Hankintameno 31.12.98	5 224	9 286	11 987	26 497	6 635	7 714	191 029	1 347 221	8 174	1 554 138
Kertyneet poistot ja arvonlennukset 1.1.98		6 500	4 852	11 352	5 188		95 173	716 104		811 277
Tilikauden poisto	2	929	1 428	2 359	1 335		7 210	106 468		113 678
Kertyneet poistot 31.12.98	2	7 429	6 280	13 711	6 523		102 383	822 572		924 955
Arvonkorotukset 31.12.98						19 054	69 945			88 999
Kirjanpitoarvo 31.12.98	5 222	1 857	5 707	12 786	112	26 768	158 591	524 649	8 174	718 182

Koneiden ja laitteiden (televerkko) tasearvo 31.12.98 441 140

EMOYHTIÖ Käyttöomaisuus	Aineettomat hyödykkeet				Aineelliset hyödykkeet				
(1000 mk)	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Yhteensä	Maa- ja vesialueet	Raken- nukset	Koneet ja kalusto	Kesken- eräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.98	4 431	9 286	7 340	21 057	7 714	182 719	1 180 062	6 418	1 376 913
Lisäykset	791		3 803	4 594		8 335	125 891	8 174	142 400
Myynnit						– 25	– 2 480		– 2 505
Vähennykset								– 6 418	– 6 418
Hankintameno 31.12.98	5 222	9 286	11 143	25 651	7 714	191 029	1 303 473	8 174	1 510 390
Kertyneet poistot 1.1.98		6 500	4 347	10 847		95 173	684 005		779 178
Tilikauden poisto		929	1 340	2 269		7 210	103 282		110 492
Kertyneet poistot 31.12.		7 429	5 687	13 116		102 383	787 287		889 670
Arvonkorotukset 31.12.98					19 054	69 945			88 999
Kirjanpitoarvo 31.12.98	5 222	1 857	5 456	12 535	26 768	158 591	516 186	8 174	709 719

Koneiden ja laitteiden (televerkko) tasearvo 31.12.98 436 194

Arvonkorotukset

(1000 mk)	Arvo 1.1.98	Arvon- korotukset 1.1.-31.12.98	Arvonkoro- tusten purku 1.1.-31.12.98	Arvo 31.12.98
KONSERNI				
Maa- ja vesialueet	19 054			19 054
Rakennukset ja rakennelmat	69 945			69 945
EMOYHTIÖ				
Maa- ja vesialueet	19 054			19 054
Rakennukset ja rakennelmat	69 945			69 945

Kiinteistöjen arvot perustuvat 10.10.1997 allekirjoitettuihin auktorisoidun kiinteistöarvioijan arviokirjoihin.

TASEEN LIITETIEDOT

3.2 SJOITUKSET

KONSERNI	Osakkeet	Osakkeet	Saamiset	Yhteensä
(1000 mk)	Omistus-yhteisyrietykset	Muut	Omistus-yhteisyrietykset	
Hankintameno 1.1.98		22 597		22 597
Lisäykset	80 978	479	1 000	82 457
Vähennykset		- 5		- 5
Hankintameno 31.12.98	80 978	23 071	1 000	105 049
Kirjanpitoarvo 31.12.98	80 978	23 071	1 000	105 049

EMOYHTIÖ	Osakkeet	Osakkeet	Osakkeet	Saamiset	Saamiset	Yhteensä
(1000 mk)	Konserni-yrietykset	Omistus-yhteisyrietykset	Muut	Konserni-yrietykset	Omistus-yhteisyrietykset	
Hankintameno 1.1.98	11 788		22 543			34 331
Lisäykset	31	1 016	415	80 938	1 000	83 400
Hankintameno 31.12.98	11 819	1 016	22 958	80 938	1 000	117 731
					1)	
Kirjanpitoarvo 31.12.98	11 819	1 016	22 958	80 938	1 000	117 731

1) OYL 5. luvun
tarkoittama
pääomalaina-
saaminen
Skycom Oy:ltä

	Konsernin omistus- osuus-%	Emoyhtiön omistus- osuus-%
Konserniyrietykset		
Tampereen Tietoverkko Oy, Tampere	63,0 %	63,0 %
WWWValue Oy, Helsinki	100,0 %	100,0 %
Osakkuusyrietykset		
Skycom Oy, Tampere	20,0 %	20,0 %
Pispalan Televisio Oy, Tampere 2)	27,7 %	
2) ei ole yhdistelty konsernitilinpäätök- seen koska vaikutus konsernin tulokseen ja omaan pääomaan vähäinen		
Omistusyhteisyrietykset		
Keski-Suomen Puhelin Oyj, Jyväskylä	osakkeista 20,2 % äänistä 16,9 %	

Osakkuusyrietyksen poistamaton liikearvo 31.12.98 oli 969 tml.
Osakkuusyrietyksen tilinpäätöshetki oli 31.12.98.

3.3 VAIHTO-OMAISSUUS

(1000 mk)	Konserni 1998	Konserni 1997	Emoyhtiö 1998	Emoyhtiö 1997
Aineet ja tarvikkeet	18 742	14 545	18 568	14 360
Keskeneräiset tuotteet	4 604	1 852	4 604	1 852
Ennakkomaksut	1 703	1 727	1 703	1 727
Yhteensä	25 049	18 124	24 875	17 939

T A S E E N L I I T E T I E D O T

(1000 mk)	Konserni 1998	Konserni 1997	Emoyhtiö 1998	Emoyhtiö 1997
3.4 SAAMISET				
PITKÄAIKAISET				
Saamiset saman konsernin yrityksiltä				
Lainasaamiset			7 000	4 000
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä			7 000	4 000
LYHYTAIKAISET				
Saamiset saman konsernin yrityksiltä				
Myyntisaamiset			708	247
Saamiset omistusyhteysyrityksiltä				
Myyntisaamiset	226		226	
Siirtosaamiset	48		48	
Saamiset muilta				
Myyntisaamiset	109 462	100 077	103 813	92 982
Muut saamiset	3 683	4 494	3 683	4 494
Siirtosaamiset	15 891	11 134	15 167	10 901
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	129 310	115 705	123 645	108 624
Siirtosaamisten erittely:				
Lyhytaikaisten sijoitusten korkotuotot	3 464	3 615	3 444	3 582
Muut	12 427	7 519	11 723	7 319
Yhteensä	15 891	11 134	15 167	10 901
3.5 RAHOITUSARVOPAPERIT				
Jälleenhankintahinta	56 220	57 023	56 220	57 023
Kirjanpitoarvo	53 979	55 088	53 979	55 088
Erotus	2 241	1 935	2 241	1 935
3.6 OMA PÄÄOMA				
Osakepääoma I.I.	390 993		390 993	
Siirto osuuspääomasta		6 276		6 276
Siirto vararahastosta		3 338		3 338
Siirto liittymismaksuista		381 379		381 379
Uusmerkintä	1 632		1 632	
Osakepääoma 31.12.	392 625	390 993	392 625	390 993
Osuuspääoma I.I.		5 937		5 937
Lisäys		339		339
Siirto osakepääomaan		- 6 276		- 6 276
Osuuspääoma 31.12.				
Ylikurssirahasto I.I.				
Emissiovoitto	6 187		6 187	
Ylikurssirahasto 31.12.	6 187		6 187	
Vararahasto I.I.	84 970	139 608	84 970	139 608
Arvonkorotusten purku		- 51 300		- 51 300
Siirto osakepääomaan		- 3 338		- 3 338
Vararahasto 31.12.	84 970	84 970	84 970	84 970
Liittymismaksut I.I.		379 872		379 872
Lisäys		1 507		1 507
Siirto osakepääomaan		- 381 379		- 381 379
Liittymismaksut 31.12.				
Voitto/tappio edellisiltä tilikausilta I.I.	194 478	167 152	18 044	- 2 067
Lisäys	47 334	27 326	45 115	20 111
Osingonjako	- 9 775		- 9 775	
Voitto edellisiltä tilikausilta	232 037	194 478	53 384	18 044
Tilikauden voitto	68 197	47 334	68 463	45 115
Oma pääoma yhteensä	784 016	717 775	605 629	539 122

TASEEN LIITETIEDOT

(1000 mk)	Konserni 1998	Konserni 1997	Emoyhtiö 1998	Emoyhtiö 1997
LASKELMA VOITONJAKO- KELPOISISTA VAROISTA 31.12.				
Voitto edellisiltä tilikausilta	232 037	194 479	53 384	18 044
Tilikauden voitto	68 197	47 334	68 463	45 115
- Kertyneestä poistoerosta ja vapaaehtoisista varauksista omaan pääomaan merkitty osuus	-184 596	-177 993		
Yhteensä jakokelpoisia varoja	115 638	63 820	121 847	63 159

Emoyhtiön osakepääoma	1998 kpl	1000 mk	1997 kpl	1000 mk
Sarja (1 ääni/osake)	39 262 490	392 625	39 099 250	390 993

	Konserni 1998	Konserni 1997	Emoyhtiö 1998	Emoyhtiö 1997
3.7 LASKENNALLISET VEROVELAT JA -SAAMISET				
Tilinpäätössiirroista	71 787	69 220		
3.8 PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA				
Velat muille				
Eläkelainat	148 800	151 326	148 800	149 858
Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua				
Eläkelainat	148 800	150 300	148 800	149 202
3.9 LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA				
Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille				
Ostovelat			6	
Siirtovelat			5	
Velat omistusyhteisyriyksille				
Ostovelat	21		21	
Velat muille				
Lainat rahoituslaitoksilta		10 099		
Eläkelainat		1 760		1 650
Saadut ennakot	3 723		3 723	
Ostovelat	49 107	52 885	48 257	51 986
Muut velat	31 733	43 389	31 506	43 192
Siirtovelat	36 549	32 808	34 864	30 938
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	121 133	140 941	118 382	127 766
Siirtovelkojen erittely:				
Lomapalkat ja tulospalkkiot sosiaalikuluihin	28 551	27 214	27 988	26 597
Muut	7 998	5 594	6 876	4 341
Yhteensä	36 549	32 808	34 864	30 938

M U U T L I I T E T I E D O T

(1000 mk)	Konserni 1998	Konserni 1997	Emoyhtiö 1998	Emoyhtiö 1997
ANNETUT VAKUUKSET, VASTUUSITOUMUKSET JA MUUT VASTUUT				
Kiinteistökiinnitykset				
Omasta velasta				
Eläkelainat	148 800	153 087	148 800	151 508
Annetut kiinnitykset	121 660	115 855	121 660	115 855
Vakuudeksi annetut kiinteistökiinnitykset yhteensä	121 660	115 855	121 660	115 855
Yrityskiinnitykset				
Omasta velasta				
Rahalaitoslainat		10 098		
Annetut kiinnitykset		5 557		
Vakuudeksi annetut yrityskiinnitykset yhteensä		5 557		
Muut annetut vakuudet				
Annetut kiinteistökiinnitykset	200	200	200	200
Muut annetut vakuudet yhteensä	200	200	200	200
Annetut takaukset				
Konserniyhtiöiden velasta				6 362
Muiden velasta	1 177	180	1 177	180
Takaukset yhteensä	1 177	180	1 177	6 542
YHTEENSÄ	123 037	121 792	123 037	122 597

K O N S E R N I N T U N N U S L U V U T

TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT:

KONSERNI	1998	1997	1996	1995	1994
Liikevaihto, tmk	550 890	484 565	419 202	375 712	370 201
Liikevoitto, tmk	105 439	68 130	36 415	18 144	19 754
% liikevaihdosta	19,1 %	14,1 %	8,7 %	4,8 %	5,3 %
Voitto ennen satunnaisia eriä ja veroja, tmk	111 004	72 187	36 646	21 331	22 614
% liikevaihdosta	20,2 %	14,9 %	8,7 %	5,7 %	6,1 %
Voitto ennen veroja, tmk	98 465	66 919	38 934	21 331	22 484
% liikevaihdosta	17,9 %	13,8 %	9,3 %	5,7 %	6,1 %
Taseen loppusumma, tmk	1 132 883	1 085 729	1 059 624	1 009 771	990 421
Oman pääoman tuotto (ROE) %	10,7 %	7,4 %	3,6 %	2,2 %	2,7 %
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI) %	13,2 %	9,2 %	5,4 %	3,7 %	4,0 %
Omavaraisuusaste %	70,1 %	66,7 %	68,5 %	69,1 %	68,8 %
Bruttoinvestoinnit käyttö- omaisuuteen, tmk	211 900	131 567	142 360	116 497	127 986
% liikevaihdosta	38,5 %	27,2 %	34,0 %	31,0 %	34,6 %
Tutkimus- ja kehitysmenot, tmk	14 084	12 500			
% liikevaihdosta	2,6 %	2,6 %			
Henkilöstön keskimääräinen luku- määrä tilikauden aikana	813	789	704	704	694

KONSERNIN TUNNUSLUVUT

OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT:

	1998	1997	1996	1995	1994
Tulos / osake (mk)	2,06	1,35	0,64	0,37	0,38
Oma pääoma / osake (mk)	19,97	18,36	18,41	17,71	17,31
Osinko / osake (mk)	0,70	0,25			
Osinko / tulos %	33,9 %	18,6 %			
Efektiivinen osinkotuotto %	1,3 %				
pörssikurssi 31.12.1998 (mk)	52,90				
Hinta / voitto -suhde (P/E)	26				
Osakekannan markkina-arvo (mk)	2 076 985 721				
Osakkeiden vaihdon kehitys (lkm)	21 805 752				
kehitys %	55,7 %				
Osakkeiden osakeantioikaistun lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana	39 153 812				
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilikauden lopussa	39 262 490				

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAPERIAATTEET

Oman pääoman tuotto (ROE) %	=	$\frac{\text{Tulos ennen satunnaisia eriä} - \text{verot}}{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus (keskimäärin vuoden aikana)}}$	* 100
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI) %	=	$\frac{\text{Tulos ennen satunnaisia eriä} + \text{korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{korottomat velat (keskimäärin vuoden aikana)}}$	* 100
Omavaraisuusaste %	=	$\frac{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}}$	* 100
Tulos / osake (mk)	=	$\frac{\text{Tulos ennen satunnaisia eriä} - \text{vähemmistöosuus} - \text{verot}}{\text{Osakkeiden (osakeantioikaistu) keskimääräinen kappalemäärä}}$	
Oma pääoma / osake (mk)	=	$\frac{\text{Taseen oma pääoma tilinpäätöspäivänä}}{\text{Osakkeiden (osakeantioikaistu) kappalemäärä tilinpäätöspäivänä}}$	
Osinko / osake (mk)	=	Tilikauden osinko / osake	
Osinko / tulos %	=	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$	* 100
Efektiivinen osinkotuotto %	=	$\frac{\text{Osinko / osake}}{\text{Osakkeen kurssi tilinpäätöspäivänä}}$	* 100
Hinta / voitto -suhde (P/E)	=	$\frac{\text{Osakkeen kurssi tilinpäätöspäivänä}}{\text{Tulos / osake}}$	
Osakekannan markkina-arvo	=	$\text{Osakkeiden kappalemäärä} * \text{osakkeen kurssi (tilinpäätöspäivänä)}$	
Osakkeiden vaihdon kehitys (lkm)	=	Tilikauden aikana vaihdettujen osakkeiden kappalemäärä	
Osakkeiden vaihdon kehitys (%)	=	$\frac{\text{Tilikauden aikana vaihdettujen osakkeiden kappalemäärä}}{\text{Osakkeiden keskimääräinen kappalemäärä}}$	* 100

OSAKKEET JA OSAKKEENOMISTAJAT

Osakepääoma

Tampereen Puhelin Oyj:n osakepääoma kasvoi vuoden 1998 aikana 1.632.400 markalla ja oli yhteensä 392.624.900 mk. Se jakautui 39.262.490 nimellisarvoltaan 10 markan osakkeeseen.

Osakkeenomistajat

Osakkeenomistajia oli 63.967 kappaletta 31.1.1999. Hallintarekisteröityjen ja ulkomaisten osuus oli 4,1 %.

Hallintoneuvosto, hallitus, toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen omistivat yhteensä 0,02 % yhtiön osakkeista.

Johdon ja keskJohdon optio-oikeudet

Yhtiökokous päätti optio-oikeuksien antamisesta yhtiön johtoon ja keskJohtoon

kuuluville enintään 960.000 yhtiön osaketta, mikä vastaa 2,45 % yhtiön kaikista osakkeista ja äänistä. Osakkeiden merkintäaika kaikilla optiotodistuksilla alkaa 1.6.2001 ja päättyy 30.6.2004.

Valtuudet osakepääoman korottamiseen

Yhtiön hallituksella on valtuutus päättää yhdestä tai useammasta uusmerkinnästä. Hallitus voi päättää poiketa osakkeenomistajien merkintätuoikeudesta edellyttäen, että poikkeamiseen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy. Yhtiön osakepääomaa voidaan korottaa yhdessä tai useammassa erässä yhteensä 56.700.000 markalla tarjoamalla merkittäväksi enintään 5.670.000 kappaletta uusia 10 markan nimellisarvoisia osakkeita. Tämä vastaa 14,5 % yhtiön rekisteröidystä osakepääomasta ja osakkeiden

yhteenlasketusta äänimäärästä. Valtuutus on voimassa yhden vuoden yhtiökokouksen päätöksestä lukien.

Kurssikehitys ja osakevaihto

Vuonna 1998 Helsingin Pörssin laskema HEX-yleisindeksi nousi 65,4 % ja portfolioindeksi 12,8 %. Tampereen Puhelin Oyj listautui päälistalle 17.3.1998. HEX-yleisindeksi nousi vastaavasta ajasta 27,6 % ja portfolioindeksi laski 8,5 %. Tampereen Puhelin Oyj:n osakkeiden vaihto oli Helsingin Pörssissä 21.805.752 kpl, joka vastaa 55,7 % osakkeiden keskimääräisestä lukumäärästä. Osakevaihdon arvo oli 1.106 Mmk.

Vuoden alin kurssi oli 40,30 mk, ylin 60,00 mk ja päätöskurssi 52,90 mk. Keskimurssi oli 50,70 mk. Yhtiön markkina-arvo oli vuoden lopussa 2,077 miljardia markkaa.

Omistuksen jakautuminen institutionaalisen sektoriluokituksen perusteella 31.1.1999

Luokka	Omistuksia	%	Osakelukumäärä	%	Äänimäärä	%
110 Julkiset yritykset	19	0,03	218.500	0,56	218.500	0,56
120 Yksityiset yritykset	2.817	4,40	12.647.283	32,21	12.647.283	32,21
200 Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	58	0,09	2.377.854	6,06	2.377.854	6,06
300 Julkisyhteisöt	36	0,06	2.112.600	5,38	2.112.600	5,38
400 Voittoa tuottamattomat yhteisöt	649	1,01	1.233.000	3,14	1.233.000	3,14
500 Kotitaloudet	60.346	94,35	18.579.296	47,32	18.579.296	47,32
600*) Ulkomaat	42	0,07	1.612.067	4,11	1.612.067	4,11
Kaikki yhteensä	63.967	100,00	38.780.600	98,77	38.780.600	98,77
Odotusluettelolla olevat			2.100	0,01	2.100	0,01
Arvo-osuusjärjestelmään siirtämättömät osakkeet			479.790	1,22	479.790	1,22
Liikkeeseenlaskettu määrä			39.262.490	100,00	39.262.490	100,00

*) sisältää hallintarekisteröidyt omistajat

Suurimmat omistajat 31.1.1999

1	HPY-konserni	20,64
2	Merita Pankki Oyj, hallintarekisteri	3,29
3	Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Varma-Sampo	2,37
4	Neomarkka Oyj	1,27
5	Henkivakuutusosakeyhtiö Pohjola	1,15
6	Tampereen kaupunki	1,03
7	Merita henkivakuutus Oy	0,58
8	Kirkon keskusrahasto	0,55
9	Keskinäinen Vakuutusyhtiö Eläke-Fennia	0,42
10	Tampereen Puhelinosuuskunnan Eläkesäätiö	0,42

Omistuksen jakautuminen suuruusluokittain 31.1.1999

Osakkeiden määrä	Omistuksia	%	Osakelukumäärä	%	Äänimäärä	%
1 – 500	60.525	94,62	16.488.679	42,00	16.488.679	42,00
501 – 5.000	3.158	4,94	4.005.664	10,20	4.005.664	10,20
5.001 – 10.000	131	0,20	934.990	2,38	934.990	2,38
10.001 – 50.000	104	0,16	2.215.550	5,64	2.215.550	5,64
50.001 – 100.000	19	0,03	1.268.350	3,23	1.268.350	3,23
yli 100.000	30	0,05	13.867.367	35,32	13.867.367	35,32
Kaikki yhteensä	63.967	100,00	38.780.600	98,77	38.780.600	98,77
Odotusluettelolla yhteensä			2.100	0,01	2.100	0,01
Arvo-osuusjärjestelmään siirtämättömät osakkeet			479.790	1,22	479.790	1,22
Liikkeeseen laskettu lukumäärä			39.262.490	100,00	39.262.490	100,00

Tampere 9. helmikuuta 1999

Paavo Luukkala

Timo Sasi

Riitta Jakara

Esko Jouppi

Matti Länsiö

Matti Mattheiszen

Pirjo Raukala

Erkki Ripatti
Toimitusjohtaja

Edellä oleva tilinpäätös on laadittu hyvän kirjanpitolavan mukaisesti.
Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Tampere 10. helmikuuta 1999

Seppo Suuripää
KHT

Mauno Myllykoski
HTM

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Tampereen Puhelin Oyj:n osakkeenomistajille

Olemme tarkastaneet Tampereen Puhelin Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1. – 31.12.1998. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, että tilinpäätös on olennaisilta osin oikein laadittu. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta osakeyhtiölain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta. Hallituksen esitys tuloksen käsittelystä on osakeyhtiölain mukainen.

Olemme perehtyneet tilikauden aikana laadittuihin osavuositarkastuksiin. Käsityksemme mukaan osavuositarkastukset on laadittu niitä koskevien säännösten mukaisesti.

Tampereella 10. päivänä helmikuuta 1999

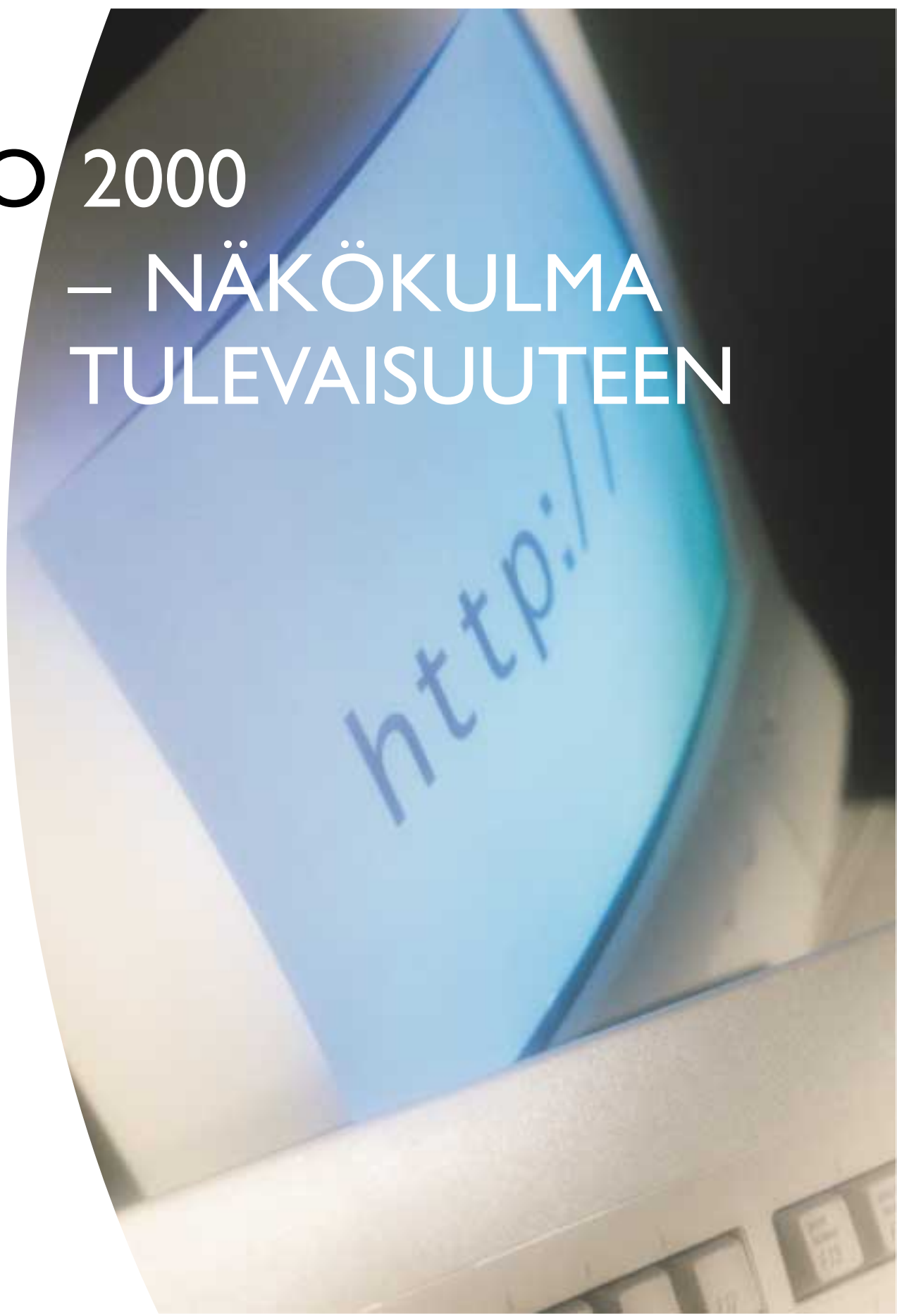
Seppo Suuripää
KHT

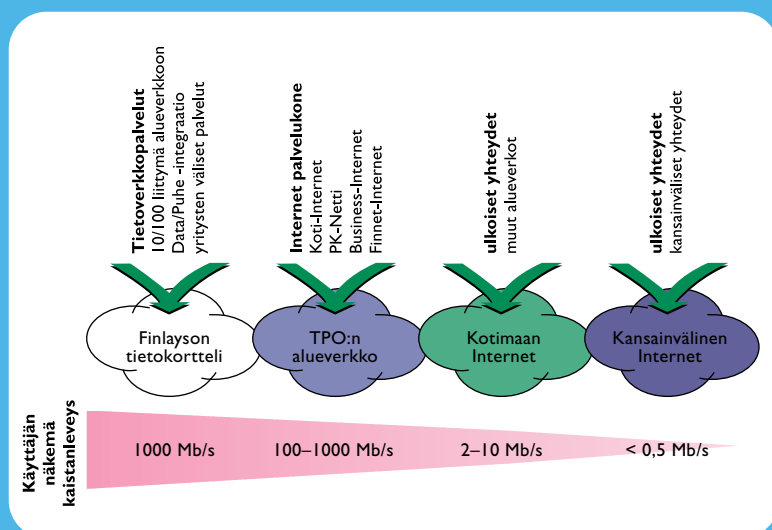
Mauno Myllykoski
HTM

TPO 2000

– NÄKÖKULMA TULEVAISUUTEEN

1 9 9 8

■ Laajakaistaverkko ensimmäisenä Finlaysonin Tietokortteliin.

TPO kehittää voimakkaasti Internet-palveluitaan ja vahvistaa Internetin vaatimaa palvelutekniikkaa. TPO:n alueelle rakennetaan laajakaistaverkko, jonka suunnittelu käynnistyi vuonna 1998. Laajakaistaverkko mahdollistaa puheen, tekstin, datan, kuvan sekä videokuvan tehokkaan siirron ja sen myötä entistä monipuolisemmat Internet-palvelut.

Ensimmäisenä supernopea laajakaistaverkko toteutuu Finlaysonin alueella, jonne TPO rakentaa yhteistyössä Tampereen Kiinteistö Investin kanssa alueen yrittäjien käyttöön tarkoitetun tietoverkon. Tietokortteli tarjoaa supernopeat yhteydet yritysten välisille sovelluksille ja ulkoiselle liikenteelle. Uusi tekniikka täydentää nykyisin käytettävää ATM-palveluverkkoa. Finlaysonin alueen laajakaistaverkko on laatuaan ensimmäinen Suomessa.

■ Uusmediakylä muotoutuu.

TPO käyttää Finlaysonin aluetta tutkimus- ja tuotekehitysympäristönä, jossa uudet palvelut otetaan ensin koekäyttöön ja siirretään myöhemmin TPO:n koko toimialueelle.

Finlaysonin alueelle on muodostu-

massa uusmediayritysten keskittymä, jossa tuotetaan tietoyhteiskunnassa tarvittavia tuotteita ja palveluita.

Alueelle muuttaa muun muassa alan yrityshautomo, Tampereen Uusmediakeskus, jossa TPO on osakkaana.

Internet voi yhdistää ihmisiä ja lisätä mahdollisuuksia vaikuttaa oman elinympäristön kehitykseen. Jos verkossa on myös paikallisia palveluita, kiinnostavaa tietoa ja elämyksiä, on kynnys nettipalvelujen käyttöön entistä matalampi. TPO:n Internet-palveluiden sisältöä kehittävä tiimi, Anitta Ahonen, Ulla Hartikainen ja Sirpa Stenström, työskentelee Finlaysonilla.

INTERNET AV

TPO luo yhteyksiä tiedon valtatiellä

TPO on rakentanut Pirkanmaan tietoliikenneyhteyksiä aina kehityksen kärjessä. Perinteinen puhelinkeskus oli pitkään palvelujen ydin, sen ympärille on kasvanut suuri joukko lisäpalveluita, jotka ovat tehneet tietoliikenneyhteyksistä yhä sujuvampia. Nyt TPO rakentaa entistä parempia Internet-yhteyksiä, sekä tekniikkaa että sisältöä kotiasiakkaiden ja yritysten käyttöön.

TPO:n näkemyksen mukaan Internetistä voi tulla jokamiehen kommunikaatiokanava, joka tarjoaa tietoa ja elämyksiä, mahdollisuuksia vaikuttaa ja tehdä bisnestä.

Liittymän uudet ulottuvuudet

Tulevaisuudessa TPO:n liittymä laajenee ja muuntuu; käyttäjä saa kiinteän liittymän palvelut, langattomat yhteydet sekä yhtey-

AA MAHDOLLISUUDET

TPO toimii yritysten partnerina tietoliikennetratkaisujen suunnittelussa ja toteutuksessa. TPO:n myynnissä on omat asiantuntijat eri toimialoille. Teollisuusasiakkaita palvelevan tiimin maanantaikokoukseen osallistuivat Harri Smeds, Ari Korhonen, Riitta Solja, Pekka Dunder ja Jussi-Pekka Koskinen.

den Internetiin samasta TPO:n liittymästä. Taustalla on monia tekniikoita: kapeakaistainen puhelinverkko, tekstin, datan, kuvan ja videokuvan siirron mahdollistava laajakais-taverkko sekä tehokas langaton yhteys, kolmannen sukupolven matkaviestinverkko.

TPO:n liittymän palveluita voi käyttää esimerkiksi tietokoneelta, television kautta tai matkapuhelimesta. TPO:n liittymä näkyy ruudulla www-selaimen ikkunana, jonka kautta avautuvat eri kommunikaatiopalvelut.

TPO:n liittymästä asiakkailla on helppo ja laadukas tie kaikkiin yhteyksiin Pirkanmaalle, Suomeen, maailmalle.

TPO:n liittymä on käyttäjälle ystävällinen, helppo ja nopea Internet-yhteys, josta jokainen voi rakentaa itselleen parhaiten sopivan palvelupaketin.

Osaajat verkottuvat

Myös TPO:n rooli muuttuu, kun eri verkko-tekniikat eli kiinteä- ja radioverkko sekä

viestien esitysmuodot, ääni, kuva, data ja video, lähentyvät ja yhdentyvät multimediksi. Tietoliikenne, tietotekniikka ja media alkavat lähestyä toisiaan ja sulautua yhdeksi kokonaisuudeksi.

TPO:lla on tiiviit yhteydet pirkanmaalaisiin ihmisiin ja yrityksiin, joten palveluiden kehittämiseksi on hyvät lähtökohdat. Sisältötuotannossa TPO uskoo verkottumisen voimaan ja toimii yhteistyössä korkeakoulujen, oppilaitosten ja yritysten kanssa. TPO:n tarjoamat Internet-yhteydet luovat pohjaa myös uudelle yritystoiminnalle. Konkreettinen esimerkki on Tampereen Uusmediakeskus, jonka perustajaosakas TPO on. Uusmediakeskuksen tavoitteena on koota yhteen eri alojen osaajia, taiteilijoita, viestinnän ammattilaisia ja mediaihmisiä. Uusmediakeskus auttaa heitä hyödyntämään Internetin mahdollisuuksia menestyvän liiketoiminnan rakentamisessa.

I 9 9 8

■ **TPO:n Internet-yhteys yrityksille.** Yritysten Internet-palveluiden kysyntä oli voimakasta vuonna 1998.

TPO toi markkinoille keväällä pienille ja keskisuurille yrityksille tarkoitettua Internet-palvelua, PK-Netin. Sen kautta yritys saa kaiken oleellisen: yhteyden Internetiin, palvelintilan kotisivuille, sähköpostiosoitteet sekä oman www-tunnuksen. Yritys tarvitsee vain PC:n sekä modeemi- tai ISDN-yhteyden.

TPO tuottaa Internet-palveluita myös muille Finnet-puhelinyhtiöille.

■ **ISDN-yhteys** löi itsensä lopullisesti läpi vuonna 1998. Nopeat yhteydet takaava ISDN-liittymä toteuttaa PK-yrityksen datasiirtoratkaisut tehokkaasti. Se tuo lisämahdollisuuksia myös etätyöhön.

Koti-ISDN hyödyttää kotipuhelimen käyttäjää ja Internet-surffailijaa, sillä se mahdollistaa puhelimeen kaksi yhtäaikaista nopeaa yhteyttä ja sen myötä kolme lisäpuhelinnumeroa. Internet-surffailun kannalta yhteys on 5–10 kertaa nopeampi kuin perinteinen modeemiyhteys.

■ **Inforenkaalle Oscar-ehdokkuus.** Tamperelaisten koululaisten ja opiskelijoiden käyttöön tarkoitettu Inforengas-tietoverkko osallistui tietotekniikan Oscar-kisaan ja pääsi palkintoehdokkaaksi Smithonian-instituutin Computerworld Award -kilpailussa.

Yli 700 osanottajaa eri puolilta maailmaa keränneeseen kilpailuun Inforengasta esitti 3Comin pääjohtaja. Suomalaiset eivät ole aikaisemmin päässeet Oscar-ehdokkaiksi.

Inforengas kelpuutettiin ensimmäisessä vaiheessa USA:n Smithonian-kansallismuseoon. Tunnustukseksi ehdokkuudesta TPO sai upean mitalin palkintojenjakotilaisuudessa Washingtonissa.

Tampereen kaikki 101 oppilaitosta ala-asteelta korkeakouluihin sekä kaikki kirjastot ovat Inforengas-verkossa, jonka rakentaminen alkoi vuonna 1995. Sitten Inforengas on laajentunut myös Kangasalle ja Ylöjärvelle. Käyttäjää voi olla jopa 30 000 – 40 000.

■ **Kotien Internet-yhteyksien määrä kasvoi** merkittävästi vuonna 1998 ja vuodesta 1999 odotetaan kotitalouksien Internet-liittymien kannalta varsinaista läpimurtovuotta.

TPO:n Internet-yhteyden käyttäjille tarkoitettu HelpDesk-tukipalvelu auttaa Internet-yhteyden käyttöön ja asennukseen liittyvissä kysymyksissä.

■ **TPO panostaa Internetiin.**

Internet-palvelujen teknisiä ratkaisuja TPO:ssa kehittää ammattilaistimi, joka työskentelee Finlaysonin alueelle kunnostetuissa tiloissa. Samassa paikassa toimii myös Internet-sisältötuotantoon erikoistunut tiimi, joka aloitti työnsä vuonna 1998. Sisältötuotantotiimi vastaa TPO:n omien Internet-sivujen tuottamisesta ja konsultoi yrityksiä verkkojulkaisujen tekemisessä ja uusmedian hyödyntämiseen liittyvissä ratkaisuissa. Tiimi rakentaa myös yhteistyöverkoston sisältötuotantoon erikoistuneiden yritysten kanssa.

PAIKALLINEN

*Kysyttävää
Internet-
yhteyksistä?
Internetin
käyttäjää
auttaa TPO:n
HelpDesk.*

SISÄLTÖ NETIN ETU

TPO:n näkemyksen mukaan Internetin käyttäjät haluavat verkosta yhä enemmän paikallisia palveluita. Globaalisuus, maailmanlaajuiset yhteydet, olivat Internetin kiehtovinta antia vielä alkuvaiheessa, nyt paikallisuus korostuu ja verkon kautta hoidetaan omaan elämäntapaan liittyviä asioita. Arvioiden mukaan tulevaisuudessa noin 80 prosenttia ihmisten käyttämistä verkkopalveluista on paikallisia.

TPO on ollut aloitteentekijä paikallisten verkkopalveluiden kehittämisessä. Esimerk-

keinä ovat muun muassa Tampereen Info-rengas, jonka kautta Tampereen koululaiset ja opiskelijat pääsivät mukaan Internetiin sekä Nekalan-Viinikan alueen kaupunginosaverkko.

Mahdollisimman monet tavoitettava verkko lähentää ihmisiä ja helpottaa elämää monin tavoin. Se voi synnyttää uudenlaista yhteisöllisyyttä ja lisätä vaikutusmahdollisuuksia. Pirkanmaalla siihen on kaikki edellytykset.

1 9 9 8

■ **TPO:n omat Internet-sivut löytyvät osoitteesta www.tpo.fi.**

Sivuilla on tietoa koti- ja yritysasiakkaille sekä sijoittajille.

TPO:n nettisivut kertovat yhtiön historiasta, nykyisestä toiminnasta, tuotteista ja palveluista. Sivulla seikkailee myös nettiperhe "Mäki-set" ja siellä pääsee opiskelemaan Wäinö Uun puhelinkouluun tai pelaamaan suosittuja TPO-pelejä.

■ **Puhelinnumerot NumeroNetistä.** Tammikuussa 1998 julkaistu NumeroNetti täydentää perinteisen puhelintuettelon palveluita. Koko Suomen puhelinnumerot löytyvät Internetistä osoitteesta: www.numeronetti.fi.

■ **Kotivastaaja ja soitonsiirto suosiossa.** TPO:n kiinteän verkon välitystekniikka on sataprosenttisesti digitalisoitu. Digitalisointi takaa laadukkaita puhelinyhteydet, mahdollistaa nopeat ISDN-yhteydet ja internet-palvelut sekä monipuoliset puhelimen lisäpalvelut eli PLUS-palvelut. Niistä erityisesti kotivastaaja ja soitonsiirto lisäsivät vuonna 1998 suosiotaan merkittävästi.

■ **Wäinö Uu ohjaa oikeaan puhelinkulttuuriin.** TPO:n Ulla Hartikaisen suunnittelema Konnankoukkuja Kypälämäessä on peruskoulun ensimmäisen ja toisen luokan oppilaille sekä esikoululaisille suunnattu, oikeaan puhelimen käyttöön opastava materiaali-paketti. Oppikirjan, CD-rompun ja työkirjan sisältämä kansio jaettiin kaikille Tampereen ala-asteen kouluille ja esikouluille.

Konnankoukkuja Kypälämäessä -tarinan päähenkilö on Wäinö Uu, joka opastaa lapsia oikeaan puhelimen käyttöön. Tietoliikenteen saloihin pääsee tutustumaan myös Wäinö Uun kotisivuilla, jotka löytyvät osoitteesta www.tpo.fi.

TPO:n uusin puhelinmyymälä aloitti kesällä Nekalassa Kuokkamaantiellä. Uudessa myymälässä toimitaan samankaltaan PC-SuperStoren kanssa, joka on TPO:n yhteistyökumppani muun muassa Internet- ja ISDN-yhteyksien markkinoinnissa.

Nekalan myymälä panostaa myös PK-yrityksien kokonaisvaltaiseen palveluun. TPO:n Nekalan myymälän asiakaspalvelutiimiin kuuluvat Kristiina Altti, Jari Laakso ja Jarno Tamminen.

KOMMUNIKA

Uudet yhteydet muokkaavat ihmisten välistä yhteydenpitoa. Puhelimen lisäpalvelut monipuolistivat yhteydenpitomahdollisuuksia, matkapuhelimet vapauttivat suomalaiset puhumaan ja lähettämään tekstiviestejä. Internet avasi yhteydet maailmalle, tarjosi mahdollisuuden "irrkailuun" ja lähettää sähköpostia, pian myös laadukasta videokuvaa. Tulossa oleva laajakaistaverkko mahdollistaa myös "jokamiehen televisioasemat".

Tulevaisuudessa verkossa voi olla vaikkapa

ATIO MUUTTUU

matkapuhelimen välityksellä ja hoitaa asioita Internetin kautta mistä tahansa. Jatkuvasti avoinna oleva Internet-yhteys voi olla todellisuutta kymmenen vuoden kuluttua.

Internet tulee mukaan kodinkoneisiin, ensimmäisenä todennäköisesti televisioon. Uudet asiointitavat yleistyvät, kauppalista päivittyä jääkaapin tietojen mukaan, verkkokauppa yleistyy yhdeksi vaihtoehdoksi myös päivittäistavarakauppaan, erikoistuotteissa sen suosio lisääntyy edelleen. Yhä

useammat julkiset palvelut tulevat verkkoon, sinne voi jättää veroilmoituksen ja täyttää lupahakemukset, pitää yhteyttä kotikunnan virkamiehiin ja päättäjiin tai äänestää nettivaaleissa. Opiskeluun Internet tuo jatkuvasti uusia mahdollisuuksia. Puhumattakaan yritysten välisistä yhteyksistä. Sähköinen kauppa on jo pitkällä ja kehitys jatkuu nopeana. TPO toimii yritysten yhteistyökumppanina sähköisen kaupan kehittämisessä.

I 9 9 8

■ **TPO valvoo hälytyksiä valtakunnallisesti.** TPO tuottaa Finnet-yhtiöiden käyttöön uuden FMS-hälytystenhallintajärjestelmän. TPO sopi järjestelmän pystyttämistä ja ylläpidosta valtakunnallisesta verkkohallinnan isännöydestä vastaavan Kaukoverkko Ysin kanssa syksyllä 1998.

Uusi hälytystenhallinta on tehokas, sillä siitä näkyy koko Finnet-ryhmän verkko, kaikki verkkoelementit ja hälytykset. Web-selaimen kautta ovat nähtävissä sekä valtakunnallinen hälytystilanne että paikalliset tiedot. Järjestelmä kertoo, mikä on hätänä sekä sen, milloin viat on luvattu korjata. TPO on ylläpitänyt myös aikaisempaa hälytysjärjestelmää.

TPO:n Lippupisteessä palvelevat Mervi Teräs, Vesa Lounasaho ja Birgit Mustalahti.

■ **Lippupisteestä valtakunnallinen.** TPO:n Lippupiste otti syyskuussa 1998 käyttöön tanskalaisen WM-datan toimittaman uuden lipunmyyntijärjestelmän ja laajensi palvelun valtakunnalliseksi. Lippupisteen ensimmäisenä Pirkkanmaan ulkopuolisena yhteistyökumppanina oli jääkiekkoseura Espoon Blues, jonka lipunmyynti käynnistyi syyskuussa. TPO:n Lippupiste sai myös Suomen Teatteriliiton hyväksynnän ja sopi Stockmannin kanssa myyntipisteistä. Myyntipisteverkosto laajeni pääkaupunkiseudulle ja Turkuun.

■ Ympäristöasiat yksiin kansiin.

TPO:n ympäristöohjelma systematisoi jo vuosia käytössä olleen ja TPO:n arvoihin kirjatun ympäristöajattelun. Ympäristöohjelmaan on kirjattu kuusi pääkohtaa: elinkaariajattelun edistäminen, sekajätteen vähentäminen, liikuttamisen rationalisointi, rakentamisen ympäristövaikutusten pienentäminen, energian- ja vedenkulutuksen vähentäminen sekä ympäristötoimien ulottaminen koko henkilökuntaan.

Ympäristöohjelman laatimista edelsi ympäristökatselmus, jossa selvitettiin muun muassa suorat ja välilliset ympäristövaikutukset ja käytännön ympäristötoiminta.

Ohjelman tavoitteena on saada ympäristöajattelu osaksi jokapäiväistä työtä.

Ympäristömyönteisen toimintatavan avulla pyritään edistämään kestävä kehitystä, saamaan kustannussäästöjä ja vahvistamaan TPO:n myönteistä yrityskuvaa.

■ TOPPI linjaa tulevaisuuden palvelua.

Millainen TPO voi vastata tulevaisuuden haasteisiin ja miten toteutus käytännössä sujuu? Muun muassa näihin kysymyksiin vastaa TPO:ssa lokakuussa 1998 käynnistynyt TOPPI-kehittämissanke. Sen aikana haetaan visioita, millainen TPO:n tulee olla vuonna 2001 ja miten esimerkiksi palveluketjujen sujuvuutta voidaan parantaa välittömästi.

Parannettavia kohteita haetaan muun muassa simulaatiopelin avulla käymällä läpi erilaisia asiakasesimerkkejä. TOPPI-hankkeen toteutuksessa TPO:ta konsultoi Helsingin teknillisen korkeakoulun tuotantotalouden osasto.

PALVELUKSESSA

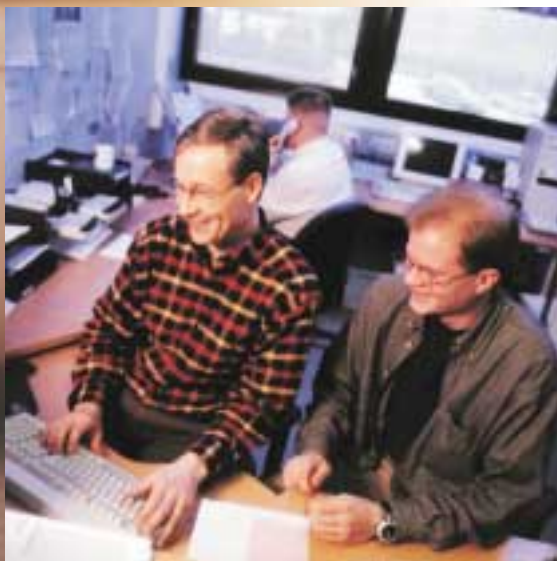

TPO:n emoyhtiön vakinaiseen henkilöstöön on koko 90-luvun ajan kuulunut keskimäärin 700 henkilöä, viime vuonna 699. Heistä miehiä oli 466 ja naisia 233. Uusia henkilöitä tuli taloon yhteensä 45, mikä on suurin vuotuinen lisäys kahdeksaan vuoteen. Henkilöitä poistui yhtiön palveluksesta 19.

Koulutukseen panostetaan

Henkilökunnan keski-ikä oli 42,1 vuotta. Noin puolella TPO:laisista on teknisen alan

A 700 AMMATTILAISTA

ammattillinen peruskoulutus joko ammattikoulusta, opistosta tai korkeakoulusta.

Tietoliikennealan tuotteiden ja palveluiden nopea kehitys edellyttää ammattilaisilta yhä korkeampaa peruskoulutustasoa ja jatkuvaa kouluttautumista. TPO panostaa henkilöstön koulutukseen merkittävästi, vuonna 1998 jokainen TPO:lainen oli keskimäärin viikon koulutuksessa. Valmennuspäiviä kertyi yhteensä 3276, joista valtaosa toteutettiin talon sisäisenä koulutuksena. Painopistealueina koulutuksessa olivat atk-

valmiudet, TPO:n tuotteet ja palvelut sekä kielikoulutus. Ammattitutkinnon suoritti 14 henkilöä.

TPO:N HISTORIAN ETAPPEJA

1878

- 1878** Ensimmäinen "telefooni" Tampereelle.
- 1882** Nordforsin O.Y.Telefon aloittaa toimintansa.
- 1883** Keväällä puhelimia on 39, vuotta myöhemmin 54 ja vuosikymmenen loppuessa jo noin 200.
- 1891** Tampereen Telefooni-Osakeyhtiö perustetaan.
- 1894** Nordfors myy O.Y. Telefonin Tampereen Telefooni-Osakeyhtiölle.
- 1898** Kirjan muotoon nidottu "Luettelo Tampereen Telefooni-Osakeyhtiön tilaajista" ilmestyy.

1900

- 1906** Tampereen Telefooni-Osakeyhtiölle omat toimitilat Hämeenkatu 26:n kiinteistöstä.
- 1913** Tampereen Telefooni-Osakeyhtiö rakentaa uuden kiinteistön Hämeenkatu 26:een. Kiinteistö myydään 1918 mutta yhtiö jää tiloihin vuokralaiseksi.
- 1918** Pommituksessa kärsivät myös puhelinyhteydet. Puolestatoistatuhannesta puhelimesta toimii pahimmillaan vain 16.
- 1920** Perustetaan Tampereen Puhelinosuuskunta, joka ostaa Tampereen Telefooni-Osakeyhtiön omaisuuden.
- 1925** Ensimmäiset puhelinkioskit Tampereelle.

1930

- 1931** Puhelinosuuskunta ostaa tontin silloisen Itäisen kadun (nykyinen Aleksis Kiven katu) ja Hallituskadun kulmasta. Kaupunginarkkitehti Bertel Strömmerin suunnittelema talo valmistuu 1933.
- 1934** Puhelinosuuskunnan ensimmäinen automaattikeskus käyttöön. Puhelinnumerot muuttuvat nelinumeroisiksi.
- 1944** Pispalan Telefooniyhdistys sulautetaan Puhelinosuuskuntaan.
- 1957** Kalevan keskus käyttöön ja keskusalueen puhelinnumerot muuttuvat viisinumeroisiksi. Maaseutukeskuksien automatisointi alkaa.
- 1958** Ensimmäinen kaukokeskus käyttöön.
- 1964** Tampereen Puhelinosuuskunnan koko toimialue automatisoitu.

1970

- 1972** Kuusinumeroiset puhelinnumerot käyttöön.
- 1973** Puhelinosuuskunta mukana perustamassa kaapelitelevisioyhtiötä, Tampereen Tietoverkko Oy:tä.
- 1974** Hervannan kallioon louhittu uusi keskustila käyttöön.
- 1974** Automaattinen ulkomaanpuheluliikenne alkaa.
- 1979** Uusi toimitalo Nalkalaan.
- 1979** Päätetään, että kaikki keskusjärjestelmät digitalisoidaan.

1980

- 1981** Liittymien määrä ylittää 100 000.
- 1982** Tampereen Puhelinosuuskunta täyttää 100 vuotta ja Hankkion toimintakeskus valmistuu. Ensimmäinen digitaalikeskus, AXE, otetaan käyttöön.
- 1987** Uusi teletoimintalaki voimaan, kilpailu vapautuu.
- 1989** Nalkalan toimitalon laajennus valmistuu.

1990

- 1990** Oriveden Puhelin Oy fuusioituu TPO:hon.
- 1991** Maailman ensimmäinen GSM-puhelu soitetaan Tampereelta.
- 1992** Suuri numerouudistus alkaa.
- 1994** Kaukoliikenne vapautuu 1.1. ja ulkomaanliikenne 1.7. Nalkalan uusi käyttökeskus valvoo koko Suomen puhelin- ja hälytysverkkojen toimintaa.
- 1995** Finnet-yhtiöt nimi lanseerataan.
- 1996** TPO rakentaa yhteyksiä tiedon valtatielle: Tampereen kouluille ja kirjastoille Inforengas, Kansallisen multimediaprojektin "Kylätie" Ylöjärven asuntomessuille.
- 1997** Tampereen Puhelinosuuskunnasta tulee julkinen osakeyhtiö, Tampereen Puhelin Oyj. TPO:n välitystekniikka digitalisoitu sataprosenttisesti. TPO:n omat Internet-palvelut alkavat, Koti-Internet -yhteys lanseerataan.
- 1998** Tampereen Puhelin Oyj listautuu Helsingin Pörssiin.

Tampereen Puhelin Oyj
PL 138, 33101 Tampere
Puhelin (03) 224 4111

Käyntiosoite:
Näsilinnankatu 41
Hallituskatu 8

Sähköposti: tpo@tpo.fi
Kotisivu: www.tpo.fi